

H O T Ă R Ă R E A nr.1-344/2025
cu privire la examinarea Raportului Comisiei de evaluare a procurorilor,
emis în privința procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupție,
Andrei Balan

02 octombrie 2025

municipiul Chișinău

Examinând Raportul Comisiei de evaluare a procurorilor emis în privința procurorului din cadrul Procuraturii Anticorupție, Andrei Balan și audiind informația prezentată de către doamna Elena Roșior, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Pe rolul Consiliului Superior al Procurorilor se află, pentru examinare, raportul de evaluare nr.10 din 9 septembrie 2025, emis de către Comisia de evaluare (Complețul A) a procurorilor¹, în privința domnului Andrei Balan, procuror în Procuratura Anticorupție, subiect al evaluării în temeiul Legii nr.252 din 17.08.2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și pentru modificarea unor acte normative (*în continuare – Legea 252/2023*).

Pe baza informațiilor obținute și a celor prezentate de către subiect, Complețul de evaluare A al Comisia de evaluare a procurorilor (*în continuare - „Comisia de evaluare (Complețul A)”*) a propus ca Andrei BALAN să nu promoveze evaluarea externă efectuată conform criteriilor stabilite la art.11 din Legea nr.252/2023, în baza următorului temei: necorespunderea criteriului de integritate financiară conform art.11 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 252/2023.

Pentru a asigura o abordare analitică și o analiză exhaustivă a raportului de evaluare menționat, Consiliul Superior al Procurorilor va proceda, *ab initio*, la evaluarea raționamentelor de drept și de fapt relevante pentru speță.

Cadru normativ aplicabil:

Pentru înțelegerea aplicabilității prevederilor Legii nr.252/2023, este utilă o prezentare succintă a contextului juridic de ansamblu în care se înscrie această procedură.

Astfel, Legea nr.252/2023, care fundamentează cadrul procedural analizat, a fost adoptată de Parlamentul Republicii Moldova în data de 17 august 2023 și a intrat în vigoare la 22 august 2023. În accepțiunea art.2, legea reglementează raporturile juridice aferente procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare (*în continuare – evaluare*) a judecătorilor, procurorilor și altor subiecți menționați în prezenta lege.

În temeiul art. 11 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, competența Comisiei de evaluare include verificarea corespunderii subiectului evaluării cu criteriile de integritate etică și financiară, aceste verificări constituind elemente esențiale ale procesului de evaluare.

¹ Înregistrat în circuitul instituțional cu nr.2193 din 16 iunie 2025

Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, un subiect nu corespunde criteriului de integritate etică dacă Comisia stabilește existența situațiilor expres prevăzute, respectiv:

a) în ultimii 5 ani, a încălcat grav regulile de etică și conduită profesională a judecătorilor sau, după caz, a procurorilor, precum și dacă a avut un comportament arbitrar sau a emis acte arbitrare, în ultimii 10 ani, contrare normelor imperative ale legii, iar Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilise, anterior adoptării actului, că o decizie similară a fost contrară Convenției Europene pentru Drepturile Omului;

b) în ultimii 10 ani, a admis în activitatea sa incompatibilități și conflicte de interese care afectează funcția deținută.

Conform art. 11 alin. (3), subiectul nu corespunde criteriului de integritate financiară dacă Comisia are dubii serioase determinate de faptul că:

a) diferența dintre avere, cheltuieli și venituri, pentru ultimii 12 ani, depășește 20 de salarii medii pe economie (în cuantumul stabilit de Guvern pentru anul 2023 – 11.700 MDL, pragul a constituit - 234.000 MDL);

b) în ultimii 10 ani, subiectul a admis iregularități fiscale în urma cărora suma impozitului neplătit a depășit, în total, 5 salarii medii pe economie (respectiv pragul de 58.500 MDL).

Sintagma „dubii serioase” utilizată de legiuitor nu poate fi aplicată izolat, ci în corelație cu expresia „determinate de faptul că”, ceea ce impune Comisiei obligația de a stabili faptul că o anumită conduită a avut loc, pe baza probelor administrate.

În temeiul art. 11 alin. (4), în cadrul evaluării integrității financiare a subiectului, Comisia este abilitată să verifice plata impozitelor, respectarea regimului juridic de declarare a averii și a intereselor personale, precum și sursele de proveniență a averii.

De asemenea, potrivit alin. (5) al aceluiași articol, la aprecierea corespunderii cu criteriile prevăzute la alin. (3), Comisia ia în considerare inclusiv averea, cheltuielile și veniturile persoanelor apropiate, astfel cum acestea sunt definite în Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, precum și ale persoanelor indicate la art. 33 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

Conform art.3 alin.(1) lit.e) din Legea 252/2023, sunt supuși evaluării și procurorii din procuraturile specializate, inclusiv cei delegați în cadrul acestora în perioada 1 ianuarie 2017 – 22 august 2023 pentru o durată mai mare de un an, precum și cei suspendați din funcție.

În etapa inițială a procedurii, potrivit art.12 alin.(1) din Legea 252/2023, Consiliul Superior al Procurorilor are obligația ca, în termen de 5 zile de la solicitarea Comisiei, să transmită lista subiecților evaluați și datele lor de contact (*adresa de domiciliu, număr de telefon, adresa de poștă electronică*).

Ulterior, în temeiul art.12 alin. (2) și (3) din aceeași lege, după recepționarea listei subiecților, Comisia de evaluare inițiază procedura de evaluare, notificând subiectul evaluării și solicitând depunerea documentelor necesare inițierii verificărilor.

Potrivit art. 17 alin. (1)–(2), în urma evaluării, completul întocmește un raport motivat care cuprinde faptele relevante, raționamentele și concluzia privind promovarea sau nepromovarea evaluării, care, în conformitate cu alin. (5) și (6) al aceluiași articol, se transmite atât subiectului evaluării, cât și Consiliului Superior al Procurorilor, în termen de cel mult 3 zile de la aprobare.

Ulterior, conform art. 18 alin. (1) din Legea nr. 252/2023, Consiliul examinează rezultatul evaluării în cadrul unei ședințe, având ca bază dosarul transmis de Comisie. Această examinare reprezintă o etapă decisivă a procedurii, în care Consiliul valorifică prerogativa sa legală de a analiza, valida sau respinge concluziile raportului de evaluare, în funcție de conformitatea acestuia cu cadrul normativ și standardele procedurale aplicabile.

Conform dispozițiilor art. 18 alin.(3) lit. a) și b), Consiliul Superior al Procurorilor este competent să adopte, prin hotărâre motivată, emisă în termen de cel mult 30 de zile de la recepționarea documentelor prevăzute la art.17 alin.(6), una dintre următoarele decizii:

- a) acceptarea raportului de evaluare și constatarea promovării sau nepromovării evaluării;
- b) respingerea raportului de evaluare și dispunerea, o singură dată, a reluării procedurii, dacă identifică circumstanțe de fapt sau erori procedurale susceptibile să influențeze rezultatul evaluării.

Circumstanțe de fapt și de procedură:

Se notează că la 17 mai 2024, în conformitate cu art. 12 alin.(1) din Legea nr.252/2023, Comisia de evaluare a solicitat Consiliului Superior al Procurorilor prezentarea listei procurorilor din cadrul Procuraturii Anticorupție, precum și a datelor de contact ale acestora.

Astfel, prin Hotărârea nr.1-152/2024 din 21.05.2024, Consiliul Superior al Procurorilor a remis în adresa Comisiei de evaluare a procurorilor lista a 67 de procurori din Procuratura Anticorupție, inclusiv cei delegați în cadrul acesteia din 1 ianuarie 2017 și până la intrarea în vigoare a Legii nr.252/2023, pentru un termen mai mare de un an, precum și cei suspendați din funcție, pentru a fi supuși procedurii de evaluare externă a integrității etice și financiare în condițiile legii.

În consecință, Comisia a inițiat, în temeiul art.12 alin.(2) din Legea nr.252/2023, evaluarea tuturor procurorilor incluși în lista prezentată de către Consiliu (cu excepția celor care s-au eliberat din funcție în termen de 20 de zile de la notificarea privind inițierea evaluării), inclusiv a procurorului în Procuratura Anticorupție, Andrei Balan.

Conform Raportului de evaluare nr. 10 din 9 septembrie 2025, la data de 24 mai 2024, Comisia a notificat subiectul despre inițierea evaluării și i-a solicitat să completeze declarația de avere și interese personale pentru ultimii cinci ani, care include lista persoanelor apropiate din sistemul judecătoresc, al procuraturii și în serviciul public, precum și un chestionar privind integritatea etică, și să le returneze în termenul stabilit Comisiei de evaluare, care nu poate fi mai mic de 10 zile de la data solicitării (art.12 alin.(4) din Legea nr. 252/2023).

Subiectul evaluării a returnat declarația pentru ultimii cinci ani și chestionarul privind integritatea etică, completeate, respectând termenul-limită, la data de 10 iunie 2024.

În baza art. 15 alin. (2) din Legea nr.252/2023 și art.17 din Regulamentul Comisiei, dosarul de evaluare a procurorului Andrei Balan a fost repartizat în mod aleatoriu Completului A.

Deoarece legea prevede perioade de evaluare diferite pentru criteriile de integritate etică și financiară menționate anterior, Completul a evaluat conformitatea

cu aceste criterii pentru ultimii 5, 10 și, respectiv, 12 ani. Având în vedere disponibilitatea declarațiilor fiscale și a declarațiilor de avere și interese personale la sfârșit de an, evaluarea conform criteriilor de integritate financiară a inclus perioadele 2012-2023 și 2014-2023. *Perioada de evaluare pentru criteriile de integritate etică acoperă ultimii 5 sau 10 ani, calculați conform art. 24 alin. (3) lit. b) din Regulamentul Comisiei.*

Cu titlu de adnotare, se menționează că în ultimii 12 ani ai perioadei de evaluare, subiectului era obligat să depună declarații atât în temeiul Legii nr.133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, cât și în temeiul Legii nr. 1264/2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere.

Potrivit raportului, în cadrul evaluării integrității etice și financiare a subiectului, Comisia a obținut informații din diverse surse. De asemenea, au fost solicitate/obținute și verificate informații de la alte entități publice și private, precum și din surse deschise, cum ar fi rețelele sociale și rapoartele de jurnalism de investigație.

Comisia a menționat că, în măsura în care declarațiile și chestionarul au conținut neclarități, acestea au fost abordate prin întrebări scrise adresate subiectului la datele de 03.01.2025, 11.04.2025, 16.05.2025. În toate cazurile, subiectul a oferit răspunsuri și documente în termenele stabilite, respectiv -14.01.2025, 22.04.2025, 26.05.2025.

La data de 25 iunie 2025, Completul a notificat subiectul că a identificat anumite aspecte care au generat dubii privind corespunderea subiectului cu criteriile de integritate financiară și etică, și l-a invitat să participe la o audiere publică, în conformitate cu art. 16 alin. (2) din Legea nr. 252/2023. Subiectul a fost informat cu privire la drepturile sale în temeiul art. 16 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 și la faptul că poate solicita acces la materialele evaluării.

La solicitarea subiectului, la data de 30 iunie 2025, subiectului i s-a acordat acces la materialele de evaluare, în conformitate cu art.16 alin.(5) lit.c) din Legea nr.252/2023, iar la data de 4 iulie 2025 Andrei Balan a transmis informații și documente suplimentare din proprie inițiativă (explicații privind notificarea de audiere).

La data de 7 iulie 2025, subiectul a participat la audierea publică în fața Completului. Subiectul a transmis informații și documente suplimentare din proprie inițiativă la data de 7 iulie 2025, înainte de audiere.

La audiere, procurorul Andrei Balan a reafirmat exactitatea răspunsurilor sale din declarația pentru ultimii cinci ani și din chestionarul privind integritatea etică și a declarat că nu are corectări sau completări la răspunsurile furnizate anterior la solicitările Comisiei. Subiectul a prezentat explicații și documente suplimentare la 10 și 25 iulie 2025.

La data de 25 iulie 2025, Completul de evaluare a solicitat subiectului să furnizeze informații suplimentare până la data de 01 august 2025 pentru a clarifica anumite aspecte (în continuare „runda de întrebări post-audiere”). Subiectul a furnizat răspunsuri și documente în termenul stabilit. Totodată, procurorul a transmis informații și documente suplimentare din proprie inițiativă la data de 15 august 2025.

La data de 15 august 2025, Completul a decis să prelungească termenul raportului de evaluare în privința subiectului până la data de 9 septembrie 2025, în temeiul art. 17 alin. (2) din Legea nr. 252/2023. Subiectul a fost informat despre această

prelungire la data de 18 august 2025.

La data de 25 august 2025, Completul a transmis subiectului analiză actualizată a dubiilor rămase cu privire la diferența dintre avere, cheltuieli și venituri în patru ani din perioada evaluată. Subiectul a fost informat că nu este obligat să prezinte informații suplimentare, însă, în cazul în care acesta ar fi dorit să prezinte date și informații suplimentare, i s-a solicitat să le prezinte până la data de 2 septembrie 2025.

La fel, la 5 și 8 septembrie 2025 subiectul a prezentat din proprie inițiativă explicații și documente suplimentare.

Pe baza informațiilor colectate, Completul de evaluare a analizat și, acolo unde a fost necesar, i-a solicitat subiectului clarificări suplimentare cu privire la următoarele aspecte:

- *Aspectul 1. Plângeri și proceduri disciplinare;*
- *Aspectul 2. Iregularități fiscale (vânzarea a cinci vehicule);*
- *Aspectul 3. Avere nejustificată pentru 4 (patru) ani în perioada evaluată (2012, 2020, 2021 și 2022).*

Potrivit clarificărilor prezentate de Completul de evaluare, primul dintre aspectele menționate mai sus a fost atenuat înainte de audiere, în timp ce ultimele două aspecte au fost discutate în cadrul audierii.

Totodată, Completul de evaluare a evidențiat că primele două aspecte au generat anumite dubii în timpul evaluării, dar care nu justifică nepromovarea evaluării conform criteriilor stabilite de Legea nr. 252/2023.

Astfel, referitor la primul aspect, Comisia a fost informată de CSP cu privire la existența unei proceduri disciplinare referitoare la subiect în perioada de evaluare. Aceasta a fost finalizată de Colegiul de disciplină și etică (după ce a fost încetată de un inspector din cadrul Inspecției procurorilor)². La fel, Comisia a recepționat două plângeri în privința subiectului din partea unor membri ai societății civile. Completul a analizat toate materialele disponibile și a concluzionat că niciunul dintre faptele menționate în procedura disciplinară și, respectiv, în plângeri, nu a constituit o încălcare a regulilor de etică în sensul art. 11 alin. (2) din Legea nr. 252/2023.

Aferent celui de-al doilea aspect dubios invocat, ce ține de irregularități fiscale (vânzarea a cinci vehicule), conform informațiilor disponibile Completului, în perioada de evaluare, subiectul și soția sa au achiziționat și vândut cinci vehicule pentru care nu s-au plătit impozite pe creșterea de capital. Pe baza datelor disponibile Completului, subiectul nu a plătit suma totală de 6.187 MDL ca impozit pe creșterea de capital în perioada 2014-2021.

Ca răspuns la a treia rundă de întrebări (R3-Î1), subiectul a informat Completul, că, în parte, impozitul pe creșterea de capital nu a fost plătit deoarece nu știa că trebuie să îl plătească. De asemenea, subiectul a anexat un document care confirmă plata impozitului în sumă de 3.213,96 MDL la data de 4 aprilie 2024 (reflectând creșterea de capital pentru vehiculul de model RENAULT Kadjar, anul de fabricație 2019).

Urmare a evaluării informației confirmative, Completul a stabilit că, în speță, irregularitățile fiscale ale subiectului au fost în quantum mai mic decât pragul de 58.500 MDL prevăzut la art.11 alin.(3) lit.b) din Legea nr. 252/2023. Deși Completul consideră că este nelegitim faptul că subiectul nu a plătit impozitul pe creșterea de capital, având în vedere că suma impozitului neplătit nu depășește pragul stabilit de

² Procedura inițiată pe baza unei plângeri depuse de X. XXXXXXX în XXXXXXX 2022

lege, această încălcare nu duce la nepromovarea subiectului în temeiul Legii nr.252/2023.

Conform Raportului, cel de-al treilea aspect dubios invocat, care a dus la nepromovarea evaluării procurorului Andrei Balan conform Legii nr. 252/2023, se referă la averea nejustificată pe o perioadă de patru ani (2012, 2020, 2021 și 2022).

Pe baza informațiilor acumulate și analizate, și în urma analizei detaliate a situației financiare a subiectului și a explicațiilor oferite de acesta în cadrul celor patru runde de întrebări scrise, în cadrul audierii și în explicațiile suplimentare transmise de subiect din proprie inițiativă, Completul de evaluare a concluzionat că există o diferență dintre „avere, cheltuieli și venituri” (avere nejustificată) de cel puțin 407.992 MDL, cumulativ, pentru patru ani din perioada evaluată: 2012, 2020, 2021 și 2022 (art.11 alin.(3) lit. a) din Legea nr. 252/2023).

În același timp, Comisia a făcut explicații cu privire la metodologia de stabilire a averii nejustificate utilizată în procesul evaluării. Astfel, Comisia a consemnat că ia în considerare diferența dintre fluxurile financiare de intrare și de ieșire pentru fiecare an al perioadei de evaluare. „Fluxurile financiare de intrare includ veniturile obținute în anul relevant, plus alte fluxuri financiare (împrumuturi primite, numerar și economii bancare rămase din anul precedent) care sporesc mijloacele financiare (lichiditatea) de care subiectul poate dispune în cursul anului curent. „Fluxurile financiare de ieșire” includ cheltuielile plus alte modalități prin care subiectul cheltuiește/investește mijloacele sale financiare (lichidități), cum ar fi împrumuturile acordate altor persoane, economiile la sfârșitul anului curent. *Metoda de calculare a averii nejustificate este definită în Anexa la Regulamentul Comisiei.*

Cu referire la soldul negativ de 142.513 MDL pentru anul 2012:

În anul 2012, analiza fluxurilor financiare efectuată de Complet a relevat o discrepanță semnificativă între veniturile declarate și cheltuielile efective ale subiectului, care a generat un sold negativ de **142.513 MDL**. Elementul central al acestei discordanțe a fost legat de nivelul economiilor în numerar acceptate la începutul anului și de credibilitatea sursei acestora, mai exact presupusa donație de 20.000 EUR primită de la părinți în 2010.

Subiectul a susținut că la sfârșitul anului 2011 dispunea de economii considerabile, formate din 14.000 EUR și 60.000 MDL, explicând că o parte din aceste fonduri proveneau din donația de 20.000 EUR. În sprijinul afirmației sale, a prezentat contractul de vânzare-cumpărare al unui apartament aparținând părinților, vândut în noiembrie 2010 pentru 273.760 MDL, susținând că suma obținută ar fi fost folosită, în parte, pentru donația în favoarea sa. Totuși, Completul a considerat că părinții nu dispuneau de venituri suficiente pentru a acoperi integral suma declarată, având în vedere salariile modeste și cheltuielile de subzistență, precum și lipsa unor documente oficiale privind veniturile din agricultură sau din vânzarea produselor gospodărești. În consecință, Completul a acceptat doar echivalentul sumei provenite din vânzarea apartamentului părinților – aproximativ 16.687 EUR – și a aplicat asupra acesteia deduceri pentru plățile efectuate de subiect în 2011 (ratele pentru apartamentul achiziționat prin „XXXXXXXXX” și prețul unui alt apartament obținut prin privatizare). După deduceri, la începutul anului 2012, economiile disponibile au fost stabilite la **9.018 EUR (147.332 MDL)**, și nu la nivelul mai ridicat invocat de subiect.

În ceea ce privește veniturile efective din anul 2012, acestea au fost constituite din salariul net de procuror (65.731 MDL), indemnizația pentru copii (25.920 MDL), donațiile primite cu ocazia botezului copilului și alte daruri (134.000 MDL), veniturile din vânzarea unui autovehicul HYUNDAI Matrix (87.725 MDL), la care se adaugă economiile inițiale de 147.332 MDL. Astfel, fluxurile financiare de intrare pentru anul 2012 s-au ridicat la **460.708 MDL**.

Pe partea de cheltuieli, Completul a luat în considerare achiziția unui autoturism MERCEDES E220 (167.373 MDL), inclusiv costurile aferente asigurării și transportului, plățile efectuate către „XXXXXXXXX” SRL pentru apartamentul contractat în 2011 (87.888 MDL), achiziția unei arme (7.475 MDL), constituirea economiilor la sfârșitul anului (256.740 MDL numerar și 19.393 MDL în conturi bancare), precum și cheltuielile de consum ale populației („CCP”) pentru o familie compusă din doi adulți și trei copii, stabilite la 52.383 MDL. În total, fluxurile financiare de ieșire pentru anul 2012 au fost calculate la **603.221 MDL**.

Diferența dintre intrări și ieșiri a condus la un dezechilibru financiar pronunțat, reflectat într-un **sold negativ de 142.513 MDL**. Subiectul a invocat mai multe motive pentru reducerea cheltuielilor de consum (faptul că minorii erau întreținuți uneori de bunici, existența unor produse alimentare obținute din gospodărie, lipsa unor cheltuieli pentru alcool și tutun), însă Completul a reținut că aceste explicații nu sunt susținute de documente și că deja s-a aplicat o reducere de 5% față de media statistică. Mai mult, chiar și dacă s-ar admite o reducere suplimentară de 18,3% a costurilor de consum – corespunzătoare ponderii veniturilor în natură pentru gospodăriile rurale în 2012 – soldul negativ ar fi rămas considerabil, respectiv **-135.179 MDL**.

În concluzie, evaluarea pentru anul 2012 a confirmat că veniturile declarate și sursele de finanțare invocate de subiect nu au fost suficiente pentru a acoperi cheltuielile efective și economiile raportate. Rezultatul analizei este un **sold negativ semnificativ**, care ridică suspiciuni cu privire la sustenabilitatea financiară și veridicitatea surselor declarate de subiect pentru perioada evaluată.

Cu referire la neacceptarea a trei împrumuturi nedeclarate de către subiect - relevant pentru anii 2020, 2021 și 2022:

Pentru a înțelege soldurile negative din anii 2020, 2021 și 2022, Completul a pornit de la modul în care au fost tratate trei împrumuturi pe care subiectul afirmă că le-a contractat în 2021, 2022 și 2023. După ce a audiat subiectul și i-a solicitat clarificări scrise suplimentare (25 iulie 2025), Completul a concluzionat că explicațiile privind aceste împrumuturi nu sunt credibile, deoarece există dubii serioase că ele au existat în realitate, iar invocarea lor pare a servi doar la „umflarea” provizorie a numerarului declarat la finele anilor fiscali pentru a acoperi discrepanțe.

În comunicarea scrisă inițială, subiectul a explicat că sumele de numerar raportate la sfârșit de an în 2021, 2022 și 2023 ar fi reprezentat combinația dintre economiile rămase din anul precedent și bani împrumutați „pe scurtă durată” de la persoane fizice, apoi restituiți în același an: 90.000 MDL (martie–mai 2021, de la S.S.), 200.000 MDL (6 martie–aprilie 2022, de la A.T.) și 220.000 MDL (martie–aprilie 2023, de la A.M.). Subiectul a recunoscut că nu a declarat aceste datorii la ANI, motivând că au fost rambursate în același an și, deci, nu ar fi trebuit declarate; totodată a susținut că „nu a tăinuit” fondurile, indicându-le la rubrica „numerar”.

Completul a verificat cadrul legal aplicabil și a reținut că, potrivit Legii nr.133/2016, toate datoriile care depășesc pragul de 10 salarii medii pe economie trebuiau declarate în anuale. Fiecare dintre cele trei sume raportate depășea acest prag în anii corespunzători (de pildă ~87.160 MDL în 2021, ~99.000 MDL în 2022, ~117.000 MDL în 2023). Or, subiectul completează declarații ANI cel puțin din 2012; omisiunea repetată, pe trei ani la rând, a unor datorii semnificative ridică suspiciuni serioase cu privire la existența reală a împrumuturilor.

Dincolo de nedeclarare, forma pretinselor împrumuturi a diminuat suplimentar credibilitatea: toate trei ar fi fost acordate verbal, în numerar, fără contracte, fără garanții, fără vreo urmă bancară. Pentru un procuror al Procuraturii Anticorupție, standardele de integritate cerute (Codul de etică) reclamă prudență sporită în raporturile financiare; asumarea unor datorii mari doar pe înțelegeri orale, cu rambursări „fulger” în câteva săptămâni, lasă impresia evitării transparenței, nu a unei practici obișnuite de piață.

Examinând fiecare episod în parte, Completul a constatat următoarele inconsecvențe factuale:

- **2021 (90.000 MDL, S.S.).** Subiectul a spus că banii erau pentru cumpărarea unui teren de construcție în Măgdăcești, tranzacție care ar fi căzut după ce vânzătorul a ridicat prețul de la 10.000 la 15.000 EUR. Totuși, din calculele Completului, pentru a ajunge la 10.000 EUR i-ar fi lipsit cel mult ~ 50.000 MDL, nu 90.000 MDL. Întrebat de ce a luat mai mult, subiectul a oferit explicații generale („să nu rămână fără economii”), fără a justifica de ce ar fi nevoie să dețină în numerar integral prețul înainte de negocieri. Documentele prezentate pentru capacitatea financiară a împrumutătorului (vânzare auto de 40.000 MDL în 2021, intrare în țară a 10.000 EUR în 2019) nu probează existența împrumutului, ci doar că persoana a dispus la un moment dat de fonduri;

- **2022 (200.000 MDL, A.T., intermediar A.M.).** Scopul: „a adăuga terenuri” la cele ale familiei. Declarațiile intermediarului au oscilat de la „un teren” la două loturi alăturate în Xxxxx (abia ulterior cu numere cadastrale), iar pentru împrumutător s-au depus adeverințe vamale (intrări de 45.000 EUR în 2019 și 25.000 GBP în 2021) și un certificat de muncă cu venit anual modest. Din nou, nu rezultă actul de împrumut, condițiile lui și nici necesitatea reală de a avea întreaga sumă „pe masă” înainte de a rezerva bunul;

- **2023 (220.000 MDL, A.M., același intermediar A.M.).** Povestea se repetă: inițial „un alt teren de 2 ha” la ~38.000 EUR, apoi „un teren din trei loturi în același sector”, două regăsimile din oferta din 2022, al treilea neidentificat. S-au prezentat acte privind existența fondurilor la împrumutător (intrare 45.000 EUR în 2022, retragere prin bancă în Xxxxx), dar iarăși lipsește orice instrument juridic al datoriei și orice urmă financiară a circulației efective a banilor către subiect și, la scurt timp, înapoi.

Pe lângă inconsecvențele interne, Comisia a stabilit modelul repetitiv - trei ani la rând, trei sume mari, trei tranzacții eșuate, trei rambursări rapide - combinat cu practica nefirească de a procura mai întâi întreaga sumă în numerar și abia apoi a confirma vânzarea, a întărit convingerea Completului că nu este vorba de împrumuturi reale, ci cu o retorică justificativă pentru numerarul declarat la sfârșit de an.

În consecință, Completul nu a acceptat existența celor trei împrumuturi. Metodologic, pentru a elimina efectul lor „cosmetic” asupra tabloului financiar, a

reîncadrat sumele pretins împrumutate ca făcând parte din economiile în numerar ale anului precedent fiecărui împrumut (adică la data de 31 decembrie a fiecărui an). Această ajustare are impact direct asupra calculelor pentru 2020, 2021 și 2022, prin sporirea bazei de numerar preexistentă și, prin urmare, accentuează soldurile negative ale anilor analizați, în loc să le atenueze prin „intrări” pe termen scurt care, în viziunea Completului, nu au fost dovedite.

Completul a concluzionat că lipsa declarării la ANI a unor datorii peste pragul legal, inexistența oricăror contracte sau urme bancare, contradicțiile dintre declarații și cifre, precum și scenariul repetitiv și improbabil al „împrumuturilor fulger” restituite în câteva săptămâni, conduc la respingerea integrală a celor trei împrumuturi. Ca efect contabil, sumele respective au fost tratate ca numerar propriu raportat din anul anterior, ceea ce a explicat soldurile negative constatate pentru anii 2020, 2021 și 2022.

Cu referire la soldul negativ de 94.589 MDL pentru anul 2020:

Pentru anul calendaristic 2020, Completul a constatat un dezechilibru între intrările și ieșirile financiare ale gospodăriei subiectului, materializat într-un **sold negativ de 94.589 MDL**. Evaluarea pornește de la situația numerarului și a economiilor bancare la început de an, continuă cu identificarea tuturor surselor de venit și se încheie cu inventarierea cheltuielilor efective, inclusiv a celor reflectate prin plăți cu cardul și a sumelor trecute la economii la sfârșit de an.

La intrări, subiectul a confirmat existența unor economii în numerar de 205.000 MDL la sfârșitul lui 2019/începutul lui 2020, la care se adaugă economii bancare de 10.630 MDL identificate în conturile sale și ale soției. Veniturile curente cuprind salariul net al subiectului de la Procuratură (264.575 MDL), salariul soției (119.170 MDL), indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă (36.412 MDL), donații de 20.000 MDL (de la tatăl subiectului) și alocația pentru copii de 14.688 MDL. Cumulate, intrările pentru 2020 ating 670.475 MDL.

La ieșiri, cea mai mare cheltuială este achiziția unui autoturism Renault Kadjar (an fabricație 2018), evaluată la 254.984 MDL. Completul a corectat suma după audiere, pornind de la plățile efectiv înregistrate în extrasele bancare: prețul de factură (10.766 EUR) + comision bancar (15 EUR) convertite de bancă în MDL la data plății (225.721 MDL), la care se adaugă taxe vamale (18.880 MDL) și transport (526 EUR ≈ 10.383 MDL). Argumentul subiectului că prețul de 10.766 EUR ar fi inclus deja taxele și livrarea a fost respins, întrucât fluxurile bancare arată contrariul; tot astfel, solicitarea ulterioară de a folosi un alt curs valutar a fost neacceptată, Completul păstrând echivalentul calculat de bancă la momentul tranzacțiilor.

Pe lângă vehicul, ieșirile includ achiziția unui imobil (garaj de 17,6 mp) – 76.200 MDL, cheltuieli de educație pentru copii – 46.463 MDL, o vacanță – 5.700 MDL și plăți numerar la ghișeu (tranzacții non-client) – 1.200 MDL. La acestea se adaugă cheltuieli cu amănuntul (plăți cu cardul) efectuate de subiect și soție. Completul a inventariat inițial 137.399 MDL, dar a dedus 10.479 MDL și 3.035 MDL (plăți pe polițe achitate de soție în calitate de manager de asigurări, ulterior rambursate în numerar de către clienți), reținând astfel 123.885 MDL ca cheltuieli de întreținere ale gospodăriei pentru 2020. Metodologic, în anii în care totalul plăților cu cardul depășește CCP (cheltuielile de consum ale populației estimate statistic), Completul a folosit aceste plăți ca proxime pentru costurile reale de trai. Totuși, s-a consemnat că o

parte din cheltuielile curente ar fi putut fi acoperite și în numerar, fără urme bancare cuantificabile; în lipsa unui quantum riguros, acestea nu au fost incluse, ceea ce înseamnă că soldul negativ real ar putea fi chiar mai mare decât cel calculat pe baza plăților cu cardul.

Relevante pentru soldul final sunt și economiile la sfârșitul anului: 215.000 MDL numerar (din care **125.000 MDL** confirmate de subiect ca economii la 31.12.2020, iar **90.000 MDL** adăugați de Complet), plus economii bancare de 41.632 MDL. Adăugarea sumei de 90.000 MDL la numerarul de la sfârșit de an derivă din neacceptarea „împrumutului” invocat chiar înaintea depunerii declarației pentru 2020: în lipsa declarării la ANI, fără contract, fără garanții și fără urme bancare, suma a fost tratată ca numerar propriu (conform raționamentului general privind împrumuturile nedeclarate din 2021–2023).

În total, ieșirile pentru 2020 însumează 765.064 MDL (vehicul, imobil, educație, vacanță, numerar la ghișeu, cheltuieli cu amănuntul și economii finale numerice și bancare), în timp ce intrările rămân la 670.475 MDL. Diferența dintre cele două conduce la **soldul negativ de 94.589 MDL**. Prin urmare, potrivit Comisiei de evaluare (Completul A), chiar și într-o abordare prudentă (care nu include cheltuieli curente plătite în numerar imposibil de cuantificat), resursele disponibile în 2020 nu acoperă pe deplin utilizările de fonduri ale subiectului, iar dezechilibrul este explicat atât de nivelul ridicat al achizițiilor din anul analizat, cât și de reclasificarea sumei de 90.000 MDL ca numerar propriu la sfârșit de an, în urma neacceptării împrumutului pretins.

Cu referire la soldul negativ de 95.298 MDL pentru anul 2021:

Pentru anul 2021, analiza efectuată de Complet a arătat că subiectul a înregistrat din nou un dezechilibru financiar, fluxul de ieșiri fiind mai mare decât cel al intrărilor, ceea ce a dus la un sold negativ de 95.298 MDL.

Intrările au fost constituite din economiile existente la sfârșitul anului 2020, în sumă de 256.632 MDL, formate din numerar și economii bancare, la care s-au adăugat salariul net al subiectului de la Procuratură, în valoare de 289.453 MDL, și salariul soției sale de la compania XXXXXXXXXX, în valoare de 131.059 MDL. La acestea se adaugă veniturile obținute din vânzarea automobilului Renault Kadjar fabricat în 2018, pentru suma de 260.000 MDL, o indemnizație de incapacitate temporară de muncă de 9.568 MDL, donații de 25.000 MDL de la tatăl subiectului, o alocație pentru copii de 21.828 MDL și dobânzi bancare în valoare de 185 MDL. Totalul fluxurilor de intrare pentru anul 2021 a fost de 993.725 MDL.

Ieșirile au inclus achiziționarea unui autoturism Honda CRV fabricat în 2014, pentru care s-au cheltuit 337.997 MDL, la care s-au adăugat costurile de livrare de 4.184 MDL. Tot la capitolul cheltuieli au fost incluse costurile pentru educația copiilor, în valoare de 80.580 MDL, precum și vacanțe în valoare de 36.229 MDL, sumă ajustată cu 1.103 MDL după explicațiile subiectului, care a arătat că o parte din cheltuieli a fost acoperită de un prieten. Alte cheltuieli, de natură diversă, au însumat 6.113 MDL.

Un segment semnificativ al ieșirilor a fost reprezentat de cheltuielile cu amănuntul, respectiv plăți efectuate cu cardurile bancare ale subiectului și soției sale. Completul a identificat inițial 174.197 MDL, dar a dedus sume justificate ca fiind aferente polițelor de asigurare plătite de soție pentru clienți și ulterior rambursate, achiziții deja incluse la capitolul vacanțe sau plăți făcute pentru părinți ori pentru

vehiculul tatălui. După aceste corecții, cheltuielile cu amănuntul au fost stabilite la 147.208 MDL.

Un alt element important al ieșirilor îl constituie economiile de la sfârșitul anului 2021, declarate la 468.000 MDL numerar și 9.815 MDL în conturi bancare. Din această sumă, 268.000 MDL au fost confirmate de subiect ca economii reale, iar 200.000 MDL reprezintă așa-numitul împrumut contractat în martie 2022 și restituit în aprilie același an, pe care Completul nu l-a acceptat ca datorie reală și l-a tratat drept numerar propriu al subiectului.

În ansamblu, totalul ieșirilor pentru anul 2021 s-a ridicat la 1.089.023 MDL. Comparându-se cu intrările de 993.725 MDL, rezultatul a fost un sold negativ de **95.298 MDL**. Aceasta reflectă faptul că resursele disponibile nu au acoperit integral cheltuielile și economiile declarate, situația fiind agravată de neacceptarea împrumutului pretins de 200.000 MDL.

Cu referire la soldul negativ de 75.592 MDL pentru anul 2022:

Pentru anul 2022, analiza efectuată de Complet a evidențiat un dezechilibru financiar al gospodăriei subiectului, fluxul de ieșiri depășind intrările, ceea ce a condus la un sold negativ de 75.592 MDL.

La capitolul intrări, situația a pornit de la economiile disponibile la sfârșitul lui 2021, în sumă de 477.815 MDL, formate din 468.000 MDL numerar și 9.815 MDL în conturi bancare. Veniturile curente au fost constituite din salariul net al subiectului de la Procuratură, de 283.559 MDL, și salariul soției de la compania Xxxxxx, de 139.965 MDL. La acestea s-au adăugat veniturile din vânzarea automobilului Honda CRV fabricat în 2012, pentru suma de 288.000 MDL, donații în valoare totală de 32.000 MDL (20.000 MDL de la tatăl subiectului și 12.000 MDL de la socri), o indemnizație pentru incapacitate temporară de muncă de 16.308 MDL, o despăgubire de asigurare de 18.965 MDL pentru un accident rutier, o bursă de 4.340 MDL obținută de soție la Xxxxxx, alocația pentru copii de 23.502 MDL și dobânzi bancare de 173 MDL. În total, veniturile pentru 2022 s-au ridicat la 1.284.627 MDL.

La ieșiri, cele mai importante cheltuieli au fost legate de achiziționarea unui autoturism Renault Kadjar fabricat în 2019, pentru care s-au plătit 277.536 MDL, la care s-a adăugat suma de 3.980 MDL pentru transport. S-au înregistrat și cheltuieli pentru educația copiilor, de 81.719 MDL, pe care subiectul a încercat să le atribuie socrilor săi, însă Completul a respins explicația întrucât suma nu fusese declarată ca donație și figura în declarațiile depuse de subiect drept cheltuială proprie. Tot la categoria ieșiri au fost incluse vacanțele familiei, în sumă de 51.992 MDL, suma fiind ajustată față de notificarea inițială. La acestea s-au adăugat costurile de reparație a unui vehicul, acoperite de asigurarea pentru accident (18.965 MDL), precum și plăți în numerar la ghișeu, de 1.110 MDL.

O parte importantă a ieșirilor a fost reprezentată de cheltuielile cu amănuntul efectuate cu cardurile bancare, care au însumat 163.361 MDL după corecțiile operate de Complet. Acesta identificase inițial 186.759 MDL, dar a dedus plăți justificate ca fiind efectuate în numele unor prieteni sau clienți ai soției, rambursate ulterior în numerar, ori sume deja incluse în alte categorii (vacanțe, reparații). Nu au fost acceptate însă sumele invocate ca fiind achitate în numele părinților, având în vedere veniturile modeste ale acestora.

Un alt element major al ieșirilor l-au constituit economiile declarate la sfârșitul anului 2022, în sumă de 750.000 MDL numerar și 11.556 MDL în conturi bancare. Din suma de numerar, 530.000 MDL au fost confirmate de subiect ca economii reale, iar 220.000 MDL au fost adăugați de Complet ca urmare a neacceptării unui împrumut invocat de subiect în martie 2022, considerat fictiv și tratat drept numerar propriu.

În final, fluxurile de ieșire au însumat 1.360.219 MDL, comparativ cu intrările de 1.284.627 MDL, ceea ce a generat **un sold negativ de 75.592 MDL** pentru anul 2022. Acest rezultat reflectă atât cheltuielile ridicate, cât și reclasificarea unor sume invocate de subiect ca împrumuturi, pe care Completul le-a tratat drept numerar propriu.

În context general, Completul de evaluare a concluzionat că există îndoieli serioase cu privire la averea nejustificată a subiectului în valoare totală de 407.992 MDL în patru ani în perioada evaluată: 2012, 2020, 2021 și 2022.

Nota explicativă a Completului de evaluare privind calcularea economiilor în numerar arată că subiectul a comunicat sumele deținute la sfârșitul fiecărui an din perioada evaluată, prin răspunsurile la primele două runde de întrebări scrise. Ulterior, la 15 august 2025, acesta a adăugat că valorile declarate drept economii în numerar ar fi inclus și soldurile bancare. Totuși, Completul a constatat că explicațiile oferite de subiect nu au fost consecvente. Inițial, în răspunsul la prima rundă de întrebări, subiectul a indicat clar economiile în numerar pentru perioada 2020–2023, precizând separat că declarațiile anuale includeau și soldurile bancare. Mai mult, în cadrul celei de-a treia runde de întrebări, când i-a fost prezentat soldul negativ rezultat, acesta nu a contestat sumele deja stabilite pentru economiile sale, acceptându-le implicit.

Pentru anul 2012, situația a fost și mai clară: subiectul a declarat expres că deținea 16.500 euro numerar, răspunzând direct la întrebarea adresată, și a confirmat ulterior că avea și 19.393 MDL în conturi bancare. În aceste condiții, afirmația ulterioară că economiile în numerar ar fi inclus și soldurile bancare a fost respinsă de Complet, fiind contrazisă de propriile sale declarații anterioare.

Chiar și dacă această interpretare ar fi fost acceptată, Completul a subliniat că efectul asupra soldului negativ total ar fi fost nesemnificativ. În final, calculul general a arătat că gospodăria subiectului a acumulat pe întreaga perioadă evaluată un sold negativ de 407.992 MDL. Această sumă depășește pragul de 20 de salarii medii (234.000 MDL), prevăzut de lege ca limită pentru aprecierea integrității financiare. În consecință, Completul a concluzionat că subiectul nu întrunește criteriul integrității financiare.

Examinarea și aprecierea rezultatelor evaluării de către Consiliul Superior al Procurorilor

Aferent procedurii de audiere în plenul Consiliului Superior al Procurorilor, art.18 alin. (1) din Legea nr. 252/2023 stipulează că, atât subiectul evaluării, cât și reprezentantul Comisiei de evaluare au dreptul de a-și expune pozițiile în cadrul ședinței în care se examinează raportul de evaluare.

În ședința Consiliului din 2 octombrie 2025 a fost examinat Raportul Comisiei de evaluare (Completul A) a procurorilor nr.10 din 9 septembrie 2025, întocmit în privința procurorului Andrei Balan.

Procurorul Andrei Balan a fost prezent la ședință, având posibilitatea efectivă de a-și exprima poziția.

Comisia de evaluare a confirmat recepționarea invitației de participare la ședința CSP privind examinarea Raportului de evaluare nr.10 din 9 septembrie 2025 și, cu respect, a declinat participarea.

De asemenea, Comisia a precizat că, de regulă, nu va participa la ședințele CSP pe agenda cărora este inclusă examinarea rapoartelor de evaluare, reținând că aceste rapoarte conțin motivarea completă a concluziilor Completului de evaluare (sau ale Comisiei).

În același timp, Comisia a arătat disponibilitatea de a furniza, la solicitarea CSP, detalii sau clarificări suplimentare în scris, într-un termen rezonabil.

Prin urmare, în lipsa participării reprezentantului Comisiei de evaluare, singura poziție a acestuia rămâne cea reflectată în cuprinsul raportului de evaluare.

În acest context, în ședința din 2 octombrie 2025, Consiliul a dispus examinarea raportului și a continuat procedura, potrivit art.18 alin.(1) teza a treia din *Legea nr.252/2023*, reținând că prezentarea poziției de către Comisia de evaluare constituie un drept, iar neexercitarea acestuia nu impune amânarea examinării chestiunii.

Ca element suplimentar de context, *cu referire la traseul profesional* al procurorului Andrei Balan, se consemnează că acesta a fost numit în funcția de ajutor interimar al procurorului mun. Chișinău la 23 iulie 1996. La 16 septembrie 1997 Andrei Balan a fost numit în funcția de anchetator superior al Procuraturii mun. Chișinău, iar la 6 septembrie 2001 - în funcția de anchetator pe cazuri excepționale în Secția anticorupție a Procuraturii Generale. Din data de 26 iunie 2006 a exercitat funcția de șef al Serviciului exercitare a urmăririi penale în Procuratura Anticorupție. La 3 decembrie 2012, ca urmare a reorganizării interne, a fost numit în funcția de procuror în Procuratura Anticorupție. În consecință, stagiul special al procurorului vizat atestă o vechime de peste 29 de ani în funcția de procuror.

Prin punctul său de vedere, considerat relevant în raport cu constatările cuprinse în Raportul Comisiei de evaluare (Completul A), procurorul Andrei Balan a oferit explicațiile necesare și a răspuns la întrebările de concretizare adresate de membrii Consiliului Superior al Procurorilor în cadrul ședinței.

În punctul său de vedere aferent Raportului Comisiei de evaluare (Completul A) nr.10 din 09.09.2025, procurorul Andrei Balan a opinat că Raportul de evaluare poartă un caracter subiectiv și reflectă date ce nu corespund realității, iar în confirmarea acestora a venit cu un set de probe și argumente.

În preambulul notei sale, referindu-se la dubiile identificate de Completul de evaluare, și anume:

- *Nedeclararea a trei împrumuturi luate în anii 2021, 2022 și 2023, în sumă de 90.000 MDL, 200.000 MDL și 220.000 MDL de la cetățenii S.S., A.T. și respectiv A.M.;*

- *Omiterea achitării impozitelor pe creșterea de capital în perioada de evaluare în sumă totală de 6.187 MDL;*

- *Diferența dintre avere, cheltuieli și venituri (avere nejustificată) de 257.274 MDL în cinci ani din perioada evaluată (2012, 2013, 2020, 2022 și 2023),*

Andrei Balan a notat că în perioada iulie–septembrie 2025, a depus în fața Comisiei un volum considerabil de informații și probe, cu scopul de a demonstra

caracterul justificat al veniturilor și cheltuielilor familiei sale, precum și pentru a răspunde punctual tuturor dubiilor ridicate în cadrul evaluării.

În acest sens, la 04.07.2025 a prezentat Comisiei de evaluare (Completul A) un dosar amplu, format din 36 de fișe, care includea declarațiile pe propria răspundere a 18 persoane, 14 documente confirmative eliberate de autorități publice, 147 de fotografii și un fișier video, dar și date oficiale furnizate de Biroul Național de Statistică. Acestea demonstau că părinții săi au muncit în mod direct terenurile agricole aflate în proprietate, au crescut animale și păsări, asigurând astfel atât necesitățile alimentare ale familiei (lapte, carne, ouă, făină, ulei etc.), cât și venituri obținute din comercializarea surplusului. Totodată, a demonstrat disponibilitatea părinților de a contribui cu sprijin financiar direct, inclusiv donații în bani.

Procurorul Andrei Balan a mai reținut că Completului i-au fost aduse și explicații privind cheltuielile efectuate cu cardul de către soția solicitantului în perioada 2020–2023, precizându-se că acestea au fost făcute în favoarea unor terțe persoane, aspect dovedit cu acte concludente și declarații pe propria răspundere ale acestora.

În completare, la 07.07.2025 au fost prezentate calcule bazate pe datele oficiale BNS privind producția agricolă obținută de părinți, precum și declarații care confirmau vânzarea pe piață a produselor agricole în perioada 1996–2016 și existența unei donații de 20.000 EUR.

Totodată, au fost depuse acte prin care se arăta că cheltuielile pentru studii din 2022 au fost suportate de părinții soției, că lucrările de reparație menționate de Comisie au fost executate abia în 2024 (și nu în 2023), iar unele achiziții de băuturi de la „Xxxxxx” fuseseră efectuate la solicitarea unui prieten (A.M.) și transmise acestuia în Xxxxxx. De asemenea, s-a precizat că în perioada 2012–2021 în apartamentul familiei de pe str. B.V. locuia, pe lângă fiul A.B., și finul E.C.

De asemenea, în cadrul audierii publice din 07.07.2025, solicitantul a expus explicații și argumente pe care le-a considerat incontestabile. Ulterior, la 10.07.2025, a transmis informații suplimentare de la BNS privind veniturile medii ale părinților obținute din vânzarea produselor lactate și a cărnii între 2006–2012, date de la Banca de Economii referitoare la indexările încasate în 2008–2009, precum și documente care confirmau necesitatea deducerii anumitor cheltuieli – plăți pentru asigurări efectuate în beneficiul altor persoane sau achiziția automobilului „Renault Kadjar”, anul fabricației 2019.

Ulterior, la 25.07.2025 și 01.08.2025, a adus dovezi privind calcularea eronată a valorii automobilului „Mercedes E220”, achiziționat în 2012, demonstrând că a fost folosit greșit cursul valutar din 2013 fapt care a cauzat majorarea artificială și nejustificată a valorii mașinii cu 5.885 MDL.

La fel, a comunicat că la data de 01.08.2025, la solicitarea Comisiei, a prezentat detalii privind trei împrumuturi contractate: 90.000 MDL în 2021 (de la S.S.), 200.000 MDL în 2022 (de la A.T.) și 220.000 MDL în 2023 (de la A.M.).

Cu toate acestea, la 25.08.2025, Comisia i-a expediat o altă notificare, în care a invocat o diferență dintre active în sumă de 389.027 MDL, neluând în calcul cele 3 împrumuturi bănești drept venituri, deși potrivit pct.89 din notificarea din 25.06.2025, Completul a acceptat aceste împrumuturi, luate respectiv în anii 2021, 2022 și 2023 de la cetățenii menționați, împrumuturi confirmate prin declarațiile pe propria răspundere

a acestora, care au prezentat și documente concludente privind proveniența banilor și respectiv introducerea lor în țară.

La 15.08.2025, solicitantul a explicat că în economiile declarate la sfârșitul anului fiscal erau incluse atât sumele cash, cât și cele aflate pe cardurile salariale ale sale și ale soției, cerând Comisiei să țină cont de acest aspect. Totuși, la 25.08.2025, Comisia i-a comunicat existența unei diferențe de 389.027 MDL, fără a lua în considerare cele trei împrumuturi recunoscute anterior ca venituri. Ulterior, solicitantul a cerut eliberarea tuturor actelor traduse în engleză pentru membrii externi, însă Comisia a răspuns doar cu o explicație formală, fără a transmite documentele, ceea ce a fost invocat drept încălcare a dreptului la apărare.

La 29.08.2025, acesta a formulat o cerere de recuzare a raportorului Nadejda Hriptievschi, cerere ce a fost respinsă la 02.09.2025, iar raportorul nu și-a declarat abținerea.

În continuare, Andrei Balan a menționat că, la 05.09.2025, pentru evaluarea obiectivă și stabilirea economiilor reale avute la sfârșitul a.2011, a prezentat acte contabile din perioada 2010–2013, documente bancare care demonstau erori de evaluare a unor bunuri, precum și extrase care confirmau capacitatea financiară a părinților de a suporta anumite cheltuieli (ex. călătorii, studii).

La fel, a prezentat documente bancare care indică asupra calculării incorecte a valorii automobilului de model „Renault Kadjar” a.f.2018, confirmând incontestabil că valoarea a fost majorată neîntemeiat de către Completul de evaluare, cu 13.767 MDL.

De asemenea, au fost oferite date despre vânzarea unui automobil „Mercedes 180” în 2010 cet.M.T. la prețul de 5.500 EUR.

Procurorul a mai pus la dispoziția Comisiei informația bancară privind veniturile tatălui său în a.2009-2010 și informația CNAS privind veniturile obținute de familie în anii 2009–2011.

Cu toate acestea, la 12.09.2025 Comisia a emis Raportul de evaluare, prin care a stabilit existența unei pretense averi nejustificate în sumă totală de 407.992 MDL pentru anii 2012, 2020, 2021 și 2022, concluzie ce a condus la nepromovarea solicitantului pe motiv de necorespondere a criteriului de integritate financiară.

Expunere punctată a argumentelor de către subiectul evaluării

Referitor la dispunerea de către părinți a mijloacelor bănești suficiente, inclusiv a sumei de 20.000 EUR, donate familiei subiectului în anul 2010, procurorul Andrei Balan a menționat că, pe parcursul anilor 1992–2016, părinții săi au desfășurat constant activități agricole în cadrul gospodăriei proprii, inclusiv axate și pe creșterea animalelor – bovine, porcine și păsări, activități confirmate prin adeverințele eliberate de către Primăriile s.Xxxxxxx și s.Xxxxxx r-l XXXXXXX și declarațiile pe propria răspundere a părinților, surorilor și vecinilor. Aceste activități au constituit o sursă importantă de venit suplimentar, care a susținut atât cheltuielile curente ale familiei extinse, cât și capacitatea părinților de a oferi ajutor financiar sau donații, în mod justificat.

În acest sens, din prima rundă de întrebări a informat Comisia că pe lângă veniturile oficiale, părinții săi obțin venituri monetare din vânzarea produselor din gospodărie (lactate, carne, ouă, vin, struguri, etc), inclusiv a culturilor obținute pe terenurile agricole proprii, cu o suprafață totală de 2,2418 ha, deținute în proprietate

privată aproximativ din anul 1990. Iar în confirmarea acestora chiar în prima rundă de întrebări a prezentat Comisiei titlurile de proprietate.

Subiectul a arătat că părinții săi lucrează individual terenurile de la dobândirea dreptului de proprietate, crescând bovine până în 2006, iar în prezent porcine și păsări; faptele sunt confirmate prin adeverințele Primăriei XXXXXXX din 30.06.2025 și Primăriei XXXXXXX din 27.06.2025, precum și prin declarațiile vecinilor G. B., P. S., E. O. și F. C., ale părinților M. B. și G. B., și ale surorilor L. E. și R. M.. În susținere, au fost depuse 63 de fotografii și un fișier video care ilustrează lucrările agricole (stropirea manuală a viței de vie, prășitul, plantarea, îngrijirea și recoltarea), cu aportul fizic al tuturor membrilor familiei. Înainte de audiere, au fost prezentate fotografii ale gospodăriei părinților ce atestă creșterea continuă de animale și păsări, sacrificarea a cel puțin doi porci pe an, existența cerealelor depozitate în șură și garaj, precum și cultivarea legumelor în grădină și solar.

Tot prin imagini, a demonstrat conservarea sezonieră de către părinți a zarzavaturilor și a ciupercilor culese din pădure, activități destinate autosusținerii alimentare și reducerii cheltuielilor curente.

Conform procurorului, toate aceste aspecte sunt relatate în explicațiile oferite și în declarațiile pe propria răspundere ale membrilor familiei și vecinilor menționați.

De asemenea, Andrei Balan a comunicat că în perioada 2002-2010, doar în rezultatul vânzării strugurilor recoltați de pe de pe terenurile proprii cu suprafața 0,675 ha., părinții săi au obținut minim **65.251 MDL**. Potrivit datelor oficiale a BNS prezentate Comisiei, în perioada 2000-2010 au fost culese minim 34,120 tone, ceea ce înseamnă că pe an părinții recoltau minim 3,412 tone de struguri.

Aici a reținut, că în perioada 2000-2010, verificată de Comisie, părinții au efectuat vânzarea de struguri aproape exclusiv către persoane fizice (inclusiv la piața improvizată din XXXXXX, r. XXXXX), cu prețuri mai avantajoase decât cele oferite de companiile vinicole, fapt confirmat prin declarațiile pe propria răspundere ale acestora, prezentate Comisiei. Prin poze și declarații de martori a probat și producerea de vin (în mare parte vândut). Nu s-au întocmit acte de identificare a cumpărătorilor și nici confirmări scrise de plată, familia neanticipând necesitatea justificării acestor venituri în 2025.

La fel, pe baza adresei BNS nr. 22-03-106 din 30.06.2025, a indicat cantitatea minimă de roadă obținută de către părinții săi în perioada 2000-2012, culturi care au permis creșterea animalelor, vânzarea strugurilor și producerea de vin, făină și ulei, asigurând la nevoie gratuit familia subiectului.

Făcând raportare la perioada studiului a.2006-2012, procurorul evaluat a stabilit că, potrivit Ghidului bazat pe datele oficiale a BNS, părinții săi au obținut anual din vânzarea laptelui de vacă un venit de circa 12.447 MDL, iar din creșterea vitelor și a porcilor, un venit suplimentar de aproximativ 38.590 MDL anual, iar în total, pe întreaga perioadă analizată (2006–2012), suma estimativă acumulată din aceste activități a fost de 357.259 MDL, iar ținând cont de faptul că circa 50% din aceste produse se consumau în gospodărie, respectiv din vânzarea surplusului, în perioada a.2006-2012 a fost obținută minim suma de 178.630 MDL.

În cadrul ședinței CSP, procurorul Andrei Balan a mai susținut că părinții săi dispuneau de mijloace bănești suficiente pentru a efectua donația de 20.000 EUR și pentru a-și sprijini familia, argumentând cu date, sume și acte concrete.

În primul rând, la 29.10.2002 părinții au înstrăinat autoturismul „Opel Kadet” pentru 3.500 USD ($\approx$ 48.043 MDL), fapt confirmat de ASP prin răspunsul din 19.05.2025 și prin declarațiile pe propria răspundere ale tatălui și ale cumpărătorului, G.S., iar lipsa contractului în arhivă este explicată prin expirarea termenului de păstrare.

În 2008 și 2009, fiecare părinte a încasat câte 1.000 MDL ca indexații pentru depunerile din 1990, conform adresei Băncii de Economii din 09.07.2025.

Pentru 2009–2010, potrivit SFS (13.06.2025), tatăl său a avut un venit net din salariu de 50.758 MDL, lucrând în localitatea de domiciliu, ceea ce a eliminat cheltuieli de transport și masă; extrasele bancare pe 2009–2010 arată retrageri o singură dată pe an (la finele anului), diferența acumulându-se ca rezerve, în condițiile în care familia se întreținea preponderent din producția proprie și realiza vânzări curente din gospodărie.

Pe lângă venituri salariale și indexații, subiectul a prezentat venituri minime calculate din vânzarea produselor proprii pentru 2009-2010, totalizând 168.328 MDL (50.758 MDL-salariu + 2.000 MDL-indexații + 13.496 MDL-struguri + 24.894 MDL-produse lactate + 77.182 MDL-carne), fără a include alte vânzări ocazionale și rezerve anterioare.

La 23.11.2010 părinții săi au vândut un apartament din Chișinău pentru 16.733 EUR ($\approx$ 273.760 MDL) și, adăugând 3.267 EUR din rezerve proprii ($\approx$ 53.448 MDL), au donat familiei subiectului suma totală de 20.000 EUR.

Subiectul subliniază că donația de bani părinți-copii nu impune formă autentică în toate cazurile; predarea efectivă a sumei este suficientă potrivit art. 1198–1212 Cod civil, iar în contextul relațiilor familiale bazate pe încredere nu s-a considerat necesar un contract scris. Coerența comportamentului patrimonial al părinților este întărită de donațiile ulterioare către surori: în 2017, teren agricol de 0,1917 ha către L.E., iar la 17.02.2025, casa către R.M. (*Anexele 1–2 la punctul de vedere exprimat de către subiect în cadrul ședinței CSP*), aspecte pe care subiectul le invocă drept confirmare a capacității financiare și a practicii de sprijin familial.

Un alt pilon al argumentației procurorului Andrei Balan privește subevaluarea, de către Comisie, a veniturilor în natură și, implicit, supraestimarea cheltuielilor efective. Subiectul arată că, potrivit BNS, în mediul rural o parte semnificativă a consumului este acoperită din producție proprie; Comisia însăși a reținut în Raport (pct. 76, 09.09.2025) un coeficient minim de 18,3% pentru reducerea cheltuielilor de consum ale gospodăriilor rurale, iar datele BNS indică ponderi de 19,4–19,9% ale veniturilor în natură în 2009–2012.

În plus, în 2011–2012, cheltuielile cu alimentația și îmbrăcăminte copilului au fost practic inexistente (alăptare exclusivă; haine primite cadou/second-hand), ceea ce confirmă și mai mult cheltuieli monetare reduse față de mediile statistice. În ansamblu, subiectul susține că părinții nu au consumat rezervele bănești, trăind din resurse proprii și valorificând constant produse din gospodărie (purcei, carne, păsări, ouă, lactate, struguri, vin, legume), astfel încât economiile și încasările punctuale (vânzarea mașinii, indexații, salarii, vânzări de produse) au putut fi acumulate și apoi orientate către donația din 2010.

Pe fondul acestor probe, subiectul a contestat excluderea de către Comisie a sumei de 3.267 EUR (≈ 53.448 MDL) din donație ca „nejustificată”, arătând că aceasta rezultă logic din rezervele părinților și din fluxurile de venituri dovedite documentar.

În fine, a invocat tratament diferențiat față de un caz similar (*nominalizarea este indicată în punctul de vedere exprimat de către subiect în cadrul ședinței CSP*), unde Comisia ar fi acceptat explicații verbale privind o donație de 25.000 EUR fără acte justificative echivalente, ceea ce, în viziunea subiectului, întărește caracterul arbitrar al concluziilor din propriul dosar.

Cu referire la dispunerea de către familia sa a unui sold pozitiv pentru anii 2010, 2011 și 2012, Andrei Balan a concretizat că, în runda a doua de întrebări (răspunsul nr.3), a informat Comisia că la finele anului 2011 familia deținea rezerve de aproximativ 60.000 MDL și 14.000 EUR, explicând detaliat formarea acestor sume.

Întrucât Comisia a ignorat probele și a concluzionat neîntemeiat că, la sfârșitul anului 2012, rezervele maxime erau de 147.332 MDL, acesta consideră necesar a face o analiză obiectivă a veniturilor și cheltuielilor pentru perioada 2010–2011, începând cu 2010- anul donației de 20.000 EUR.

Astfel, conform procurorului Andrei Balan, **în anul 2010** familia a înregistrat venituri totale de 485.147 MDL, compuse din trei surse documentate:

(1) salarii totale de 67.794 MDL (49.618 MDL Andrei Balan și 18.176 MDL A.Balan), conform informației SFS din 13.06.2025 transmisă Comisiei;

(2) donația părinților în sumă de 20.000 EUR, echivalent 327.208 MDL (calculat la 16,36 MDL/EUR);

(3) încasarea de 90.145 MDL din vânzarea la 21.10.2010 a autoturismului „Mercedes” ($5.500 \text{ EUR} \times 16,39 \text{ MDL/EUR}$). Ultima tranzacție este susținută cumulativ de: declarația cu privire la venituri și proprietăți pentru 2010 (la care Comisia are acces), declarația pe propria răspundere a cumpărătorului M.T. din 30.06.2025, datele furnizate de ASP și confirmarea de preț transmisă de compania „XXXXXXXXXX” la 08.09.2025.

Cheltuielile de consum pentru 2010 au fost estimate la 38.964 MDL, după aplicarea reducerii de 18,3% a Coșului de Consum al Populației (CCP) pentru o gospodărie rurală de 2 adulți și 2 copii. Inițial, Comisia a operat cu o reducere de doar 5%, invocând decizia CSJ din 16.08.2024 (par. 53, cazul Rodica Chirtoacă). Ulterior, analizând argumentele și probele prezentate (fotografii, declarații pe propria răspundere și date BNS despre veniturile în natură), Comisia a admis că 5% reprezintă o marjă de eroare statistică, nu ponderea veniturilor în natură, și a reținut că familia se întreține în mod preponderent din producția proprie (inclusiv din gospodăriile părinților soților), ceea ce impune o reducere substanțială a cheltuielilor monetare efective (minim 18,3%, în linie cu BNS).

Deși în Raport (pct. 76) Comisia acceptă întreținerea din resurse proprii, aceasta susține că, chiar și cu reducerea de 18,3%, soldul anului 2012 ar rămâne negativ. Subiectul contrazice această concluzie, arătând că o analiză consecventă și pe întregul interval 2010–2012, cu aplicarea corecției minime de 18,3%, exclude soldul negativ.

Ca element de tratament comparativ, este invocată speța unui alt subiect al evaluării (care a promovat, *nominalizarea este indicată în punctul de vedere exprimat de către subiect în cadrul ședinței CSP*), unde Comisia a aplicat o reducere a CCP de

7,31%, în timp ce familiei din mediul rural i s-a aplicat inițial doar 5%, deși probele depuse impun cel puțin 18,3%.

În esență, pentru 2010 rezultă: venituri totale de 485.147 MDL, cheltuieli ajustate la 38.964 MDL (cu 18,3% reducere CCP), probatoriu complet pentru sursele de venit (SFS, ASP, declarații pe propria răspundere, „Interauto-Grup”) și fundament statistic pentru reducerea cheltuielilor (BNS/venituri în natură). Potrivit subiectului evaluat, acest cadru factual susține poziția că anul 2010 nu poate genera deficit și că, prin extrapolare corectă a metodologiei, nici 2012 nu ar trebui calificat cu sold negativ. Prin urmare, concluzia Comisiei este contrazisă de aceste rezultate obiective.

Pentru anul 2011, potrivit informației SFS din 13.06.2025, furnizată Comisiei de către această instituție (document prezent la materialele dosarului), subsemnatul a avut un venit din salariu în sumă totală de 51.137 MDL.

Conform procurorului, în 2011, veniturile familiei au inclus și sume care nu apar integral în evidențele fiscale reținute de Comisie. Conform extrasului din „MCabinet” (25.08.2025, transmis la 05.09.2025), subiectul a încasat 9.694 MDL indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă, plătite de CNAS și neincluse în informația SFS pentru acel an. Din datele SFS reiese că soția, A.B., a avut venituri salariale de 28.567 MDL (Xxxxxxxx și Xxxxxx). În plus, extrasul CNAS din 08.09.2025 (depus în aceeași zi) atestă pentru soție 33.490 MDL indemnizații de boală și 11.565 MDL indemnizații pentru îngrijirea copilului.

La sfârșitul anului 2010, rezervele în numerar ale familiei erau de 446.183 MDL. În 2011, principalele plăți au fost: 124.068 MDL rată pentru apartament, 80.000 MDL achiziția autoturismului Hyundai Matrix, 3.346 MDL costuri de privatizare și 37.890 MDL cheltuieli de consum stabilite prin CCP BNS pentru o gospodărie de cinci persoane în rural (inclusiv un copil de 4 luni), după reducerea de 18,3% reținută de Comisie pentru veniturile în natură.

Subiectul arată că, deși aceste date și rezervele de la finele lui 2010 au fost prezentate, Comisia a omis să le ia în calcul și a fixat arbitrar suma de 147.332 MDL – ca rezerve maxime la data de 31.12.2011 (≈ 9.222 EUR), limitându-se la a scădea din donația acceptată din 2010 (273.760 MDL) sumele de 124.068 MDL și 3.346 MDL.

Totodată, justificarea Comisiei că „nivelul salariului unui procuror nu ar fi permis economii mari” este contestată: după finalizarea casei în 2009, familia a putut acumula rezerve din salarii, vânzarea autoturismului, indemnizații CNAS și alocații, pe lângă economiile deja existente.

În consecință, subiectul susține că rezervele minime reale la sfârșitul anului 2011 erau de 288.620 MDL, iar concluzia Comisiei privind doar 147.332 MDL este neîntemeiată.

În continuare, subiectul a demonstrat, prin oferirea unui tabel de venituri și cheltuieli, că **veniturile familiei sale pentru anul 2012**, stabilite de Comisie prin notificarea post audiere din 25.08.2025, sunt de 601.996 MDL, iar cheltuielile – de 595.887 MDL, demonstrând că la sfârșitul anului 2012 familia sa nu a avut sold negativ, rezervele fiind în sumă de 256.740 MDL (echivalent 16.500 EUR), așa cum a indicat și la runda 2 de întrebări, precizând că suma este estimativă.

În continuare, subiectul a argumentat faptul lipsei soldului negativ pentru anii 2020-2023 și prezentat confirmarea împrumuturilor din anii 2021- 2023.

Astfel, Andrei Balan a susținut că, pentru anii 2020–2023, nu există sold negativ, reiterând că împrumuturile declarate pentru 2021–2023 sunt reale și justificabile, fapt confirmat prin declarații pe propria răspundere și prin declarații vamale.

Destinația împrumutului din 2021 a fost achiziția unui teren pentru construcții identificat prin anunț public; vânzătorul T.S. a confirmat că în 2021 oferea terenul cu nr. cadastral 3129200899 și a majorat ulterior prețul de la 10.000 la 15.000 EUR, motiv pentru care tranzacția nu s-a realizat.

Cu referire la destinația împrumuturilor din anul 2022 și 2023, acesta a explicat că familia nu cunoaște proprietarii terenurilor, discuții directe au fost cu intermediarul A.M., persoana specializată în acest tip de activitate, care cunoaște piața terenurilor și facilitează identificarea și negocierea acestora. Subiectul a explicat eventualele neclarități privind loturile prin specificul pieței (loturi multiple, vânzători diferiți) și trecerea timpului. Totodată a invocat că aceste neclarități nu reflectă intenția mea de a ascunde sau de a falsifica informații, ci sunt rezultatul naturii complexe a procesului de achiziție, a implicării unui intermediar și a memorării exacte a loturilor negociate.

La solicitarea Comisiei, a furnizat numere cadastrale, datele proprietarilor și de contact, precum și declarații suplimentare ale intermediarului, susținând că unele afirmații din Raport i-au denaturat poziția, or, din punct de vedere juridic, „teren pentru construcții” și „bun imobil” aparțin aceleiași categorii (bunuri imobile), astfel că folosirea termenilor nu poate crea suspiciuni.

În privința declarării rezervelor, Andrei Balan a invocat art. 6 alin. (1) din Legea nr. 133/2016: declarația anuală reflectă situația la data depunerii (nu la 31 decembrie), motiv pentru care sumele împrumutate au fost incluse la rezerve în declarațiile depuse la 03.03.2021 (pentru 2020), 09.03.2022 (pentru 2021) și 27.03.2023 (pentru 2022).

În consecință, a specificat că rezervele corecte la 31.12.2020 erau de circa 125.000 lei (împrumutul de 90.000 lei fiind luat ulterior, în 2021), la 31.12.2021 - de 268.000 lei și la 31.12.2022 - de 530.000 lei, ceea ce indică solduri pozitive și exclude concluzia unui sold negativ.

Subiectul admite că, interpretând greșit instrucțiunile formularului (caseta VII), nu a raportat separat împrumuturile, deși le-a reflectat în rezerve; consideră însă că transparența repetată a acestor sume în declarații contrazice ideea de „împrumuturi fictive”.

În plan comparativ, acesta a invocat un alt caz cu speță similară (din rândul judecătorilor), unde Comisia ar fi acceptat o donație de la un prieten fără contract, ceea ce, în viziunea subiectului, ar demonstra standarde neunitare.

În continuare, procurorul evaluat s-a referit la preținsele solduri negative pentru anii 2020, 2021, 2022 și 2023, cu calcule tabelare, probe și argumente, care, în opinia acestuia, indică incontestabil lipsa unor solduri negative pentru anii supuși evaluării.

Astfel, conform procurorului, **pentru anul 2020**, veniturile familiei au totalizat 670.688 MDL, din care Completul a reținut 670.475 MDL, omițând 213 MDL - dobânzi bancare, **respectiv nu există sold negativ**.

La „Fluxul de ieșire”, Completul a evaluat achiziția automobilului „Renault Kadjar” (2018) la 254.984 MDL, aplicând cursul din ziua cumpărării. Subiectul arată că suma a fost depusă în euro direct în cont (dovedit prin ordinul de încasare și comunicarea din 11.12.2020), astfel că trebuia folosit cursul mediu BNM 01.01–11.12.2020 (19,66 MDL/EUR). Recalcularea indică un cost real de 241.236 MDL

($\approx 10.766 \text{ EUR} \times 19,66 + 15 \text{ EUR} \times 20,34 + \text{taxe și livrare}$), mai mic decât valoarea reținută de către Completul de evaluare.

Cheltuielile cu amănuntul includ eronat 5.986 MDL pentru utilitățile apartamentului din Chișinău, achitate de soție la solicitarea finului (cu restituire în numerar; confirmări prin declarațiile finului și ale vecinului), și 3.210 MDL pentru produse „Xxxxx Xxxxx” cumpărate la cererea prietenului A.M. și expediate în Xxxxxx (confirmări prin declarațiile A.M. și șoferului C.S.). După excluderea acestor sume, cheltuielile reale cu amănuntul sunt de 114.689 MDL (din totalul cheltuieli cu amănuntul reflectate de Complet la pct. 110 din Raport, suma de 123.885 MDL - 5.986 MDL - 3.210 MDL).

În plus, subiectul susține că Completul a supraevaluat economiile la 31.12.2020, prin includerea nejustificată a împrumutului de 90.000 MDL contractat abia în 2021, denaturând soldul de numerar al anului 2020.

Conform procurorului Andrei Balan, **pentru anul 2021**, la fel, nu există sold negativ.

Consideră că pentru anul 2021, Completul a comunicat soldul negativ abia post-audiere (odată cu notificarea pre-raport și anexele de transferuri), ceea ce a împiedicat analizarea la timp a datelor.

A stabilit că Completul nu a inclus în fluxul de intrare dobânzile în valoare de 185 MDL, respectiv această sumă urmează a fi inclusă la venituri.

Totodată, a solicitat excluderea din cheltuieli cu amănuntul (147.208 MDL la pct.125) următoarele plăți:

- 904 MDL utilități ale apartamentului din Chișinău achitate pentru finul E.C.;
- 3.618 MDL cumpărături „Xxxx Xxxxxx” făcute pentru A.M. și expediate în Xxxxx;

- 2.039,27 MDL avans la 01.10.2021 către B.M. pentru un Volvo (returnat în numerar la 06.10.2021);

- 1.435,29 MDL bilete Wizz Air deja încadrate la vacanțe. Rezultă cheltuieli reale cu amănuntul de 139.211 MDL.

De asemenea, cheltuielile de vacanță urmează a fi corectate cu -2.564,71 MDL (diferența dintre estimarea inițială de 4.000 MDL și plata reală a biletelor de 1.435,29 MDL), astfel totalul corect pentru vacanțe este de 32.561 MDL (nu cel invocat în Raport - 35.126 MDL).

În consecință, fluxul de ieșire trebuie ajustat prin excluderea sumelor menționate, iar economiile de numerar la 31.12.2021 au fost nejustificate majorate prin includerea împrumutului de 200.000 MDL contractat abia în 2022.

În nota sa explicativă Andrei Balan a susținut că **pentru anul 2022**, de asemenea, nu există sold negativ.

Respectiv, acesta a remarcat că Completul nu a dedus suma de 8.207 MDL din cheltuielile de vacanță ale familiei, invocând la pct.137 din Raport lipsa documentelor justificative.

În raport cu constatările Completului, autorul a explicat că anumite cheltuieli atribuite familiei sale au fost în realitate suportate de părinți sau de socri și, prin urmare, nu trebuiau incluse în sarcina financiară a gospodăriei.

Astfel, suma de 8.207 MDL, considerată cheltuială de vacanță a familiei, a fost în fapt acoperită integral de părinți. Autorul a prezentat extrase bancare ale tatălui său,

G.B., care demonstrează acumulări și disponibilități financiare suficiente (peste 100.000 MDL în 2021–2022), precum și faptul că resursele bănești erau adesea retrase la sfârșitul anului și completate din venituri agricole. În consecință, cheltuielile reale pentru vacanțe în 2022 s-au ridicat la 43.785 MDL, și nu la 51.992 MDL, cum reținea Completul.

În ceea ce privește cheltuielile de studii pentru copii (81.719 MDL), acestea au fost achitate direct de către părinții soției, V. și E.U., inclusiv din vânzarea unui automobil, fapt confirmat prin contracte, declarații și documente ale instituției de învățământ „Xxxxxx”. Deoarece plata s-a făcut direct în casieria școlii, familia nu a primit bani în numerar, iar suma nu poate fi tratată ca cheltuială proprie. Autorul a invocat și modificările ulterioare ale Legii nr.133/2016, care din 2025 impun declararea unor asemenea plăți, dar care nu erau aplicabile anului 2022. O eventuală omisiune la completarea declarației a fost explicată ca eroare mecanică, în contextul completării documentelor în condiții dificile.

În legătură cu suma de 18.965 MDL aferentă reparației automobilului Honda, autorul a arătat că a cheltuit efectiv doar 1.564 MDL pentru o tobă de eșapament second-hand, restul banilor din despăgubirea de asigurare rămânând neutilizați, întrucât piesele estimate în raport nu au fost cumpărate.

Totodată, Subiectul evaluat a identificat sume ce trebuiau excluse din categoria cheltuielilor curente, și anume:

- 2.400 MDL – taxă de studii pentru fiul A.B, returnată ulterior de acesta, fiind independent financiar (venituri proprii de peste 123.000 lei în 2022);
- 1.942 MDL – achiziții de băuturi pentru un prieten, rambursate integral de acesta;
- 1.968 MDL – cumpărături efectuate la rugămintea prietenei de familie R.T., de asemenea returnate integral.

Conform opiniei subiectului, în urma acestor corecții, cheltuielile reale cu amănuntul ale gospodăriei au constituit 157.051 MDL, dar nu 163.361 MDL, conform celor menționate în Raport.

Concluzia lui Andrei Balan este că la evaluare Completului a ignorat probele și explicațiile prezentate, ceea ce a condus la atribuirea nejustificată a unor cheltuieli gospodăriei sale, motiv din care a solicitat corectarea fluxului financiar de ieșire prin excluderea sumelor menționate, pentru reflectarea corectă a situației reale.

Pentru anul 2023, acesta, la fel, a remarcat absența unui sold negativ, demonstrând tabelar veniturile și cheltuielile reale.

Procurorul a menționat că, potrivit notificării din 25 iunie 2025, Completul a stabilit pentru anul 2023 un sold negativ de 44.070 MDL. Rezultatul a fost contestat de subiect, care a precizat, în explicația depusă la 4 iulie 2025, că unica eroare viza cheltuielile de 100.000 MDL pentru lucrările de renovare a gospodăriei (trasarea apei pluviale, amenajarea pavajului și a curții), care au fost indicate eronat ca fiind efectuate în 2023, deși în realitate s-au realizat în 2024.

Eroarea a fost cauzată de completarea mecanică a declarației depuse la 10 iunie 2024, precum și de răspunsurile formulate în a doua rundă de întrebări, bazate exclusiv pe datele declarative, fără o verificare detaliată a perioadei exacte a cheltuielilor.

Contestatarul a subliniat în că familia nu putea înregistra un sold negativ în 2023, întrucât toate cheltuielile provineau din venituri legale declarate către ANI.

Pentru a demonstra realitatea efectuării lucrărilor în 2024, au fost prezentate probe incontestabile: declarații pe propria răspundere ale executantului G.E. și ale mai multor vecini, capturi de ecran ale corespondenței cu soția și cu executantul, fotografii ale gospodăriei înainte și după renovare, documente fiscale privind achiziția materialelor, precum și o „notă de plată” transmisă prin aplicația Viber la 24 mai 2024.

Detalierea cheltuielilor arată că suma de 100.000 MDL a fost utilizată în 2024 pentru achiziția materialelor (hidroizolație, amorsă, plasă din fibră de sticlă, bandă de etanșare, ciment, nisip, pietriș), plata transportului și a manoperei, toate confirmând fără echivoc că aceste lucrări nu puteau fi atribuite anului 2023.

În concluzie, documentele și declarațiile depuse demonstrează că soldul negativ stabilit pentru 2023 este rezultatul unei erori de raportare și nu reflectă realitatea financiară a familiei.

Aferent îndoielilor nefondate ale Completului cu privire la averea familiei sale, Andrei Balan a constatat că, pe parcursul întregului Raport, Completul a operat cu numeroase supoziții ipotetice, fără a ține cont de probele prezentate de acesta și, uneori, chiar ignorându-le. În mod repetat s-a invocat faptul că nu ar fi fost posibilă identificarea cu certitudine a cheltuielilor reale suportate de gospodăria sa, atribuind această pretinsă incertitudine unor răspunsuri considerate contradictorii, cu toate că a explicat clar că erorile din chestionare s-au datorat completării mecanice, conform cerințelor, și nu unei intenții de inducere în eroare.

Conform procurorului, o altă afirmație eronată, formulată la pct.151 lit.f) din Raport, se referă la faptul că ar fi susținut că toate reparațiile locuinței au fost efectuate până în anul 2009. În realitate, a precizat că lucrările majore de construcție și reparație la casă și exterior au fost finalizate până în 2009, fapt confirmat prin probe incontestabile, inclusiv fotografii. În plus, a informat Comisia, prin declarația din 10.06.2024, despre cheltuielile ulterioare de renovare, menționând expres lucrările efectuate în 2013 (4.000 MDL), 2017 (40.000 MDL) și 2019 (148.000 MDL pentru uși, set de bucătărie, electrocasnice și materiale de construcție). Toate aceste sume erau cunoscute și deja incluse în calculul cheltuielilor.

La pct.155, Completul a ridicat suspiciuni neîntemeiate referitor la lipsa cheltuielilor pentru apartamentul de 93,6 mp, pe o perioadă de peste nouă ani. Subiectul a explicat că acest apartament se află în starea inițială, în care a fost recepționat de la „Xxxxx Xxxxx”. Niciodată nu i s-a solicitat prezentarea unor fotografii, însă în momentul în care ar fi fost cerute, le-ar fi furnizat. Ulterior a confirmat, prin adeverința APC din 13.09.2025 și fotografii anexate, că apartamentul se află în aceeași stare.

În ceea ce privește apartamentul de 39,4 mp, la pct.156 din Raport, se sugerează că ar fi neverosimil să nu se fi făcut investiții. Subiectul a arătat însă că locuința nu a fost folosită de familia sa, fiind pusă la dispoziția finului lor, care a suportat cheltuielile curente. Totuși, în 2019 s-au efectuat lucrări de reparație în valoare de 50.000 MDL, sumă justificată prin necesitatea folosirii periodice și de către fiul, A., cu contribuția directă a finului.

Formulările Completului, în special cele de la pct.151 lit.f) și pct.153, creau impresia falsă că Andrei Balan ar fi furnizat date incomplete sau incorecte cu intenție, fapt care afecta imaginea sa și încălca dreptul la o evaluare obiectivă. În contradicție

cu aceste interpretări, chiar Completul admitea, la pct.158, că apartamentele erau mai curând investiții pentru viitorul copiilor decât bunuri utilizate efectiv de familie, fapt ce reflecta modul modest de viață al acesteia, specific mediului rural și axat pe muncă, nu pe lux sau consum excesiv.

O altă problemă ridicată la pct.157 privea donațiile declarate la ANI, în valoare totală de 314.000 MDL. Completul a susținut lipsa documentelor justificative, deși subiectul explicase că aceste sume fuseseră oferite între 2012 și 2023 de părinții săi și ai soției, sub formă de sprijin familial, în tranșe anuale de 10.000–25.000 lei. Aceste donații erau perfect legale, Codul civil neimpunând formă autentică pentru donațiile bănești între rude de gradul I. Veniturile părinților, confirmate prin declarații pe propria răspundere și prin dovezi privind mijloacele disponibile, susțineau realitatea acestor transferuri.

Andrei Balan a recunoscut că omisese să menționeze în declarația din 10.06.2024 că socrii achitaseră studiile copiilor în 2022 și că indicase eronat anul pentru unele lucrări de gospodărie, menționând 2023 în loc de 2024. Totuși, asemenea scăpări trebuiau privite cu aceeași înțelegere ca și erorile făcute de Complet în evaluarea datelor.

Subiectul a afirmat că a prezentat dovezi clare privind rezervele financiare existente la începutul anului 2011, în valoare de 446.183 lei, provenite din vânzarea unui autoturism, salarii și donații, sume omise de Complet în calculele sale. De asemenea, Completul a greșit și în evaluarea cheltuielilor pentru autoturismul Opel Corsa, majorând cu 18.031 lei valoarea reală, și pentru autoturismul Mercedes, folosind un curs valutar greșit, ceea ce a dus la o eroare suplimentară de 5.875 lei. Aceste greșeli au fost corectate doar în urma intervențiilor mele.

În consecință, Andrei Balan consideră că scăpările sale punctuale trebuie judecate proporțional, în același mod în care s-au tratat și erorile Completului. Toate probele și explicațiile prezentate demonstrează că afirmațiile privind lipsa de transparență sau neconcordanțele financiare sunt nefondate. Prin urmare, concluziile formulate în Raport creează o imagine denaturată asupra integrității sale financiare și nu reflectă realitatea situației familiei.

Subiectul a mai arătat că economiile în numerar pentru perioada 2012–2016 nu au fost niciodată prezentate ca valori fixe, așa cum în mod eronat a susținut Completul în Raport, ci doar ca sume estimative, la solicitarea expresă a acestuia. Inițial, subiectul explicase că nu își amintește exact valorile și că este dificil să le indice, însă la insistența Completului, în runda a doua de întrebări, a oferit aproximări orientative. De asemenea, a precizat că în declarațiile de avere depuse la ANI pentru anii 2021–2023, sumele declarate ca numerar includeau și mijloacele provenite din împrumuturi.

În pofida acestor clarificări, Comisia a formulat o concluzie lipsită de fundament, denaturând situația financiară reală și afectând corectitudinea evaluării și imaginea integrității sale financiare.

În calitate de aspect final, procurorul Andrei Balan a subliniat că, pe tot parcursul procedurii, a acționat cu transparență și bună-credință, punând la dispoziția Completului o gamă amplă de probe: documente justificative, fotografii, declarații și chiar mărturii din partea părinților, socrilor, vecinilor sau a altor persoane implicate. Scopul a fost demonstrarea faptului că situația financiară a familiei sale este justificată și conformă realității.

Cu toate acestea, concluziile Completului s-au dovedit a fi eronate și neîntemeiate, bazându-se fie pe ignorarea unor probe, fie pe interpretarea greșită a explicațiilor furnizate. Astfel, donațiile, împrumuturile și sprijinul financiar oferit de părinți și socri au fost considerate insuficiente, deși au fost prezentate contracte, extrase bancare și declarații oficiale. În mod similar, cheltuielile suportate de alte persoane pentru vacanțe, studii sau procurări de bunuri nu au fost deduse, deși existau declarații și documente justificative care confirmau realitatea acestora. Totodată, nu s-a ținut cont de consumul real al gospodăriei în anii 2010–2013 și nici de sumele deja justificate, ceea ce a denaturat evaluarea generală.

De asemenea, concluziile referitoare la economiile în numerar și la presupusele investiții imobiliare sunt lipsite de fundament. Economii raportate pentru anii 2020–2022 corespund realității și includ împrumuturile familiei, iar faptul că în declarațiile ANI se indică situația la data depunerii, și nu la sfârșitul anului fiscal, a fost trecut cu vederea. Mai mult, Completul a afirmat existența unor cheltuieli lipsă sau a unor investiții „necredibile” în imobile, deși probele și declarațiile prezentate contrazic ferm aceste aprecieri.

Conform procurorului evaluat, un aspect grav îl constituie modificările repetate ale calculelor efectuate de Complet și comunicarea întârziată a acestora prin notificările succesive din 04.08.2025 și 25.08.2025, precum și prin raportul final din 09.09.2025. Aceste schimbări au generat confuzie, au împiedicat analiza în timp util a situației și au limitat posibilitatea de a prezenta probe suplimentare. Această practică a condus la încălcarea dreptului la apărare și ridică serioase dubii asupra imparțialității și corectitudinii procesului de evaluare.

Invocând art.18 alin.(1) și lit. b) din Legea nr.252/2023, Andrei Balan a anexat informații suplimentare relevante și a susținut că evaluarea conține erori de fapt și de procedură admise de Comisie, care au influențat decisiv rezultatul. În consecință, acesta a solicitat Consiliului Superior al Procurorilor respingerea raportului din 09.09.2025 și reluarea evaluării într-un alt complet, pentru asigurarea unei analize corecte și obiective.

Runda de întrebări – răspunsuri în cadrul ședinței Consiliul Superior al Procurorilor

În cadrul ședinței, Consiliul a adresat subiectului evaluării mai multe întrebări de concretizare pe marginea Raportului de evaluare examinat.

Astfel, La întrebarea privind prețul final de procurare a mijlocului de transport „Mercedes-Benz”, acesta a comunicat că automobilul a fost vândut cu 5.500 euro, sumă confirmată și de cumpărător.

Referitor la nedeclararea a trei împrumuturi în declarațiile de avere și interese personale pentru anii 2021, 2022 și 2023, a precizat că nu au fost indicate întrucât au fost returnate în același an fiscal. A menționat că legislația prevede declararea doar a împrumuturilor nestinse și că acestea nu au influențat creșterea de capital, având rezerve financiare suficiente și nefiind efectuate achiziții care să depășească aceste rezerve.

În legătură cu contractul de investiții pentru achiziționarea unui apartament de 93,6 m.p. în municipiul Chișinău, a arătat că a prezentat Comisiei adeverința Asociației

proprietarilor, prin care se confirmă lipsa lucrărilor de modificare, anexând și fotografii relevante.

Întrebat cu privire la capturile de ecran anterior menționate, a declarat că este dispus să le pună la dispoziția unui specialist în vederea verificării veridicității convorbirilor, pentru a susține afirmația că lucrările de pavaj au fost efectuate în anul 2024, și nu în anul 2023 (ceea ce a declarat și în fața Comisiei).

Referitor la plata studiilor în sumă de 81.719 lei, a afirmat că a aflat ulterior despre achitarea efectuată de părinți, care au utilizat mijloace provenite din vânzarea unui automobil. Pentru confirmare, a invocat declarațiile acestora pe propria răspundere și actele emise de instituția de învățământ.

În ceea ce privește plata automobilului „Renault Kadjar”, a precizat că aceasta a fost efectuată în euro, fapt confirmat prin ordinul de încasare emis de bancă.

Concluzii

Analizând, în cadrul deliberării, informațiile din Raportul Comisiei de evaluare (Completul A) coroborate cu explicațiile oferite în ședință de subiectul evaluării, Consiliul Superior al Procurorilor a identificat circumstanțe de fapt care impun investigații suplimentare din partea Comisiei, pentru a asigura o analiză unitară, coerentă și conformă cu Legea nr. 252/2023.

Examinarea comparativă a datelor privind veniturile, cheltuielile, averea și economiile subiectului, precum și a relațiilor economico-financiare relevante, a relevat necorelări și posibile erori, inclusiv procedurale, susceptibile să influențeze rezultatul evaluării.

Coroborând informațiile din Raport cu explicațiile prezentate de subiect și cu analiza efectuată de Consiliu, având în vedere imperativul clarificării tuturor aspectelor procedurale identificate (inclusiv prin raportare la conduita de investigare și de apreciere în cazuri similare), Consiliul apreciază că se justifică reluarea procedurii de evaluare de către Comisia de evaluare, cu particularizare asupra următoarelor circumstanțe:

1. Soldul economiilor pentru începutul anului 2012

Se constată că soldul de început la 01.01.2012 a fost fixat de Completul A la 147.332 MDL, prin deducerea din prețul apartamentului vândut de părinți (2010) a unor plăți efectuate în 2011 (Xxxxxxxx, privatizare), fără prezentarea unei metodologii verificabile de tip *sold inițial + intrări – ieșiri* și fără a argumenta excluderea/nevalorificarea:

- **a rezervelor familiei la 31.12.2010 (indicate de subiect la 446.183 MDL)** (*extrase bancare cu retrageri rare și solduri cumulative; venituri din vânzarea apartamentului din Chișinău în 2010 – 16.733 EUR; încasări anterioare din vânzarea autoturismului „Opel Kadet”; venituri agricole și din vânzarea produselor proprii atestate prin adeverințe ale primăriilor Xxxxxx/Xxxxxx, declarații martori, set foto-video privind producția gospodăriei; indexații bancare 2008–2009; documente fiscale/confirmări SFS–CNAS privind veniturile tatălui în 2009–2010; aplicarea coeficienților BNS privind veniturile în natură, care indică reducerea cheltuielilor monetare curente).*

- **a veniturilor/beneficiilor din 2011** (*venituri salariale ale părinților confirmate prin extrase/adeverințe; continuarea autosusținerii gospodărești și valorificarea producției proprii - struguri/vin, făină/ulei - susținute prin adeverințe, declarații și materiale foto-video; economii nereperate de retrageri semnificative în extrasele bancare; eventuale indemnizații/transferuri sociale atestate prin CNAS; corelare cu datele BNS privind ponderea veniturilor în natură, relevante pentru diminuarea cheltuielilor în numerar*).

- **a rezervelor la 31.12.2011 (14.000 EUR + 60.000 MDL), pe care subiectul le-a indicat ca fluxuri utilizate exclusiv pentru determinarea soldului de intrare în 2012** (*extrase bancare cu evidențierea disponibilului în valută și lei; declarații pe propria răspundere și note explicative ale membrilor familiei privind economiile păstrate; corelări cu veniturile și cheltuielile efective ale gospodăriei pe 2011 — autosusținere alimentară, consum redus în numerar, precum și cu probele privind sursele licite (venituri salariale, vânzări anterioare, economii), toate indicate ca „rezervă” de intrare la 01.01.2012 și neutilizate pentru acoperirea diferențelor din anii ulteriori*).

În condițiile în care mandatul legal de verificare acoperă strict ultimii 12 ani, iar perioada 2010–2011 putea fi folosită doar ca „suport” pentru stabilirea valorii de intrare, Raportul nu explică cum a valorificat acest suport și de ce a reținut 147.332 MDL în contradicție cu probatoriul documentar, fiscal și testimonial depus (inclusiv privind capacitatea părinților de a constitui donația de 20.000 EUR în 2010, autosusținerea gospodăriei, venituri din vânzări și tranzacții confirmate).

Prin urmare, neconcordanța metodologică (privind conținutul și periodizarea soldului de început) și omisiunea de motivare a nevalorificării rezervelor/veniturilor anterioare reprezintă circumstanțe de fapt care ar putea să influențeze rezultatul evaluării și fundamentează reluarea procedurii, cu recalcul transparent, încadrare corectă pe ani și valorificare/analiza integrală a probelor.

2. Împrumuturile 2021–2023

a) Constatările Completului (din Raport)

Completul a reținut că subiectul a invocat împrumuturi pe 2021–2023 (*aprox. 90.000 MDL în 2021; 200.000 MDL în 2022; 220.000 MDL în 2023*), însă acestea nu au fost declarate ca datorii în declarațiile anuale ANI. Pe această bază, și pe fondul unor îndoieli privind realitatea împrumuturilor, Completul a reîncadrat parțial sumele drept numerar propriu la sfârșit de an, ceea ce a alimentat solduri negative și concluzia privind neconformitatea financiară. Regula de încadrare pe ani (când intră/iese suma, la ce exercițiu se alocă) nu este însă expusă unitar, iar criteriile de acceptare vs. reîncadrare nu sunt explicate în mod consecvent pentru intervalul 2020–2023.

b) Faptele susținute de subiect

➤ Cronologia pe fiecare an (*contractare–utilizare–rambursare în același exercițiu*):

- 2021: împrumut 90.000 MDL, contractat martie 2021, rambursat mai 2021.
- 2022: împrumut 200.000 MDL, contractat 6 martie 2022, rambursat aprilie 2022.

- 2023: împrumut 220.000 MDL, contractat martie 2023, rambursat aprilie 2023. Subiectul indică trasabilitate (intrare → utilizare → ieșire) și/sau note justificative (inclusiv recipise) pentru intervalele scurte dintre contractare și rambursare, de aceea, nu a raportat „datorie la 31 decembrie”, ci a reflectat numerarul în rezerve, considerând că la data depunerii datoria nu mai exista.

➤ *Rezerve la sfârșit de an – reconstrucția subiectului și de ce nu rezultă sold negativ*

- 31.12.2020 ≈ 125.000 MDL - Împrumutul de 90.000 MDL a fost contractat în martie 2021, deci nu poate figura în numerarul de la 31.12.2020.
- 31.12.2021 ≈ 268.000 MDL - Împrumutul de 90.000 MDL (martie → mai 2021) a avut circuit complet în 2021; la 31.12.2021 nu mai există datorie aferentă și nici un „numerar suplimentar” provenit din acest împrumut.
- 31.12.2022 ≈ 530.000 MDL - Împrumutul de 200.000 MDL (6 martie → aprilie 2022) a fost luat și restituit în 2022; includerea lui ca „numerar propriu” la sfârșit de 2022 (ca urmare a neacceptării împrumutului) umflă artificial numerarul de ieșire/consum și poate genera sold negativ.

➤ *Explicația pentru nedeclararea la rubrica „datorii”:*

Subiectul recunoaște o eroare de formă: a interpretat greșit instrucțiunile formularului ANI (caseta VII – regula declarării „la data depunerii”), argumentând că a reflectat sumele la numerar/rezerve fiindcă au intrat și ieșit în același an, astfel încât la data depunerii obligația nu mai exista. Invocă, suplimentar, transparența acestor sume (vizibile ca rezerve) pentru a invalida acuzația de „împrumuturi fictive”.

➤ *Probe indicative ale fluxurilor reale expuse de subiect:*

Subiectul invocă extrase/ordini de plată, corespondență și declarații care arată succesiunea rapidă contractare–utilizare–rambursare, precum și corelarea cu alte tranzacții din aceiași ani (achiziții/rambursări), relevând o nevoie temporară de lichiditate, nu o creștere artificială a numerarului.

➤ *Referință la tratament neunitar:*

Subiectul semnalează, în apărare, un caz comparabil în practica Comisiilor de evaluare unde ar fi fost acceptată o donație fără contract scris, sugerând că, prin analogie, împrumuturile cu trasabilitate bancară și perioadă scurtă ar trebui tratate uniform, nu reclasificate ca numerar „de sfârșit de an” în lipsa unei reguli metodologice clare.

Diferența dintre cronologia tranzacțiilor arătată de subiect (împrumuturi contractate și stinse în același exercițiu, rezerve pozitive la 31.12.2020/2021/2022) și reîncadrările operate de Complet (incluzând sume de împrumut în numerarul de sfârșit de an, în special în 2022), în absența unei reguli de încadrare pe ani clar expuse, corelarea cu regula declarării la data depunerii (*art. 4 alin. (1) lit.e*) și *art. 6 alin. (1) din Legea nr. 133/2016, potrivit căreia trebuiau declarate toate datoriile ce depășeau 10 salarii medii pe economie la momentul depunerii declarației (în declarațiile ANI se indică situația la data depunerii, și nu la sfârșitul anului fiscal)*) și explicarea consecințelor anuale asupra soldurilor și a unei motivări unitare a criteriilor de

acceptare/respingere, constituie o circumstanță de fapt susceptibilă să influențeze rezultatul evaluării.

3. Cheltuielile de educație suportate de socrii subiectului

a) Constatările Completului (din Raport)

- A tratat 81.719 MDL ca ieșire a gospodăriei subiectului, pe motiv că nu există o donație declarată și că sumele nu au fost încadrate ca sprijin al terților în declarațiile de avere.
- A considerat insuficientă/neconcludentă documentarea privind plata de către socri (lipsă contract de donație, lipsă calificare juridică expresă în declarații), menținând astfel suma la cheltuielile familiei.

b) Faptele susținute de subiect

- Plata a fost efectuată direct către L.T. „Xxxxx” de părinții soției, inclusiv din vânzarea unui autoturism; familia nu a primit numerar.
- A depus chitanțe/confirmări ale instituției, declarații ale plătitorilor (socri), înscrisuri privind traseul fondurilor (inclusiv vânzarea mașinii), arătând că beneficiul a fost acordat în natură (plată la furnizor), nu ca bani încasați de familie.
- A invocat că în 2022 cadrul legal nu impunea declararea explicită a unor plăți directe ale terților (obligația fiind introdusă ulterior, din 2025); o eventuală neconcordanță de completare a fost explicată ca eroare mecanică.
- A mai arătat că, dacă totuși nu se acceptă tratamentul de donație/contribuție a terților, Comisia trebuie să probeze de ce familie avea capacitatea să suporte cheltuiala din veniturile proprii (în contextul soldurilor reconstituite) sau să indice elemente obiective care pun la îndoială plata de către socri.

Se constată o necorelare între probatoriul administrat și raționamentul din Raport. Deși există dovezi clare că plata taxelor școlare către L.T. „Xxxxx” a fost efectuată direct de către socrii subiectului (documente ale furnizorului, declarații ale plătitorilor, traseu al fondurilor), Raportul nu explică de ce nu califică această plată drept donație ori beneficiu în natură al terților și nu arată în ce constă pretinsa insuficiență sau necredibilitate a probelor.

Totodată, Raportul nu oferă o motivare comparativă: nu se raportează la cazurile similare indicate de subiect și nu individualizează diferențele de fapt care ar justifica o soluție diferită față de practica invocată.

În aceste condiții, menținerea sumei de 81.719 MDL ca și cheltuială a familiei pentru anul 2022, în absența unei motivări adecvate, riscă să denatureze fluxul anual venit–cheltuială și, în consecință, să altereze soldul reținut pentru acel exercițiu.

4. Cheltuielile de renovare (pavaj/drenaj) – 2023 vs. 2024

a) Constatările Completului (din Raport)

- A menținut încadrarea în anul 2023 pe baza declarațiilor inițiale ale subiectului și a formularelor depuse, apreciind că rectificarea ulterioară (mutarea în 2024) nu este convingătoare.

- Nu a efectuat o reconstituire cronologică a execuției lucrărilor (comandă–livrare materiale–execuție–recepție/plată), și nu a motivat punctual de ce probatoriul ulterior (indicând 2024) ar fi insuficient sau inconsistent.

- A lăsat să se înțeleagă că, oricum, soldul pe 2023 nu ar fi fost decisiv afectat, motiv pentru care nu a dezvoltat analiza de periodizare.

b) Faptele susținute de subiect

- Lucrările s-au efectuat în 2024, iar includerea în 2023 a fost o eroare de periodizare semnalată încă din fața Comisiei.

- A depus probe materiale: declarații ale executantului G.E. și ale vecinilor, capturi de ecran ale corespondenței cu soția/executantul, fotografii „înainte/după”, documente fiscale pentru materialele achiziționate, plus o „notă de plată” transmisă prin Viber la 24.05.2024.

- Solicită mutarea cheltuielilor la 2024, arătând că menținerea în 2023 distorsionează analiza pe ani și poate amplifica artificial diferențele pentru 2023.

Se constată că Raportul nu integrează și nici nu contrazice probatoriul prezentat de subiect privind datarea corectă a cheltuielilor de renovare (pavaj/drenaj). Deși au fost depuse declarații ale executantului și ale vecinilor, documente fiscale pentru materiale, fotografii „înainte/după” și corespondență (inclusiv nota de plată din 24.05.2024), Raportul nu explică de ce aceste dovezi ar fi insuficiente sau necredibile și nu oferă contradicții punctuale care să justifice respingerea rectificării de la 2023 la 2024. Această lacună metodologică este de natură să influențeze rezultatul evaluării, deoarece poate denatura soldurile aferente anilor 2023/2024.

5. Diminuarea cheltuielilor de consum ale populației (CCP)

a) Constatările Completului (din Raport)

- A aplicat o reducere uniformă de 5% a CCP, fără o motivare tehnică detaliată și fără raportare la condițiile specifice ale gospodăriei subiectului.

b) Faptele susținute de subiect

- Profilul gospodăriei indică consum în natură/autosusținere (producție proprie, sprijin familial), transferuri în natură și cheltuieli monetare mai mici decât media.

- A invocat date BNS privind veniturile în natură ($\approx 18,3\%$) și a arătat că 5% subvaluează sistematic specificul gospodăriei.

Se constată lipsa unei fundamentări metodologice pentru procentul de 5% și absența unei motivări comparative (cu cazuri similare) care să justifice abaterea de la parametri statistici relevanți (ex. veniturile în natură raportate de BNS) și de la particularitățile concrete ale gospodăriei subiectului (autosusținere, transferuri în natură, contribuții ale familiei extinse). Această lacună poate denatura fluxul venit–cheltuială pe anii evaluați și, implicit, soldurile anuale

În considerarea celor expuse, ținând cont de concluziile Comisiei de evaluare (Completul A), analiza materialelor cauzei și dezbaterile din cadrul ședinței, Consiliul

Superior al Procurorilor decide respingerea Raportului de evaluare nr.10 din 9 septembrie 2025, emis de Comisia de evaluare (Completul A) în privința procurului Andrei Balan și dispunerea reluării procedurii de evaluare de către Comisia de evaluare a procurorilor.

Prin urmare, în temeiul constatărilor descrise, urmare a exprimării votului de către membrii Consiliului Superior al Procurorilor prezenți la ședință, cu 7 voturi „pro” și 3 voturi „contra” (*un membru a anunțat formularea opiniei separate*), în conformitate cu prevederile Legii nr.252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor și modificarea unor acte normative; art.70 alin.(1) lit.g) și art.77 din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge Raportul de evaluare nr.10 din 9 septembrie 2025, emis de către Comisia de evaluare (Completul A) a procurorilor, în privința procurului în Procuratura Anticorupție, Andrei Balan, și a dispune reluarea procedurii de evaluare.

2. A expedia prezenta hotărâre domnului Andrei Balan și Comisiei de evaluare a procurorilor, la adresele de poștă electronică ale acestora.

3. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție de către subiectul evaluării sau de către Comisia de evaluare în termen de 15 zile de la recepționarea prin poștă electronică a actului respectiv.

4. Prezenta hotărâre va fi publicată pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor (*www.csp.md, directoriul Hotărâri*), în termen de 3 zile de la data expirării termenului de contestare sau, în cazul exercitării căii de atac, în termen de 3 zile de la data pronunțării deciziei de către Curtea Supremă de Justiție.

**Președintele Consiliului
Superior al Procurorilor**

semnat

Dumitru OBADĂ